

Бурят-Монголой
ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй
Верховно Советдэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган

Сэн 20 мүнгэн

Ниитын малажалай шэнэ,
хүсэтэ хүгжэлтэ туйлая!

СССР-эй Министрүүдэй Сове-
дэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй баталан
абайан «Колхозно ба совхозно ни-
тын ашаг шэмэтэ малажалые хүг-
жөөх гурбан жэлэй (1949—1951
онуудай) түсэбтэ дүргэхэ хэмжээ-
нүүд тухай» ВКП(б)-гэй Бурят-
Монголой Обкомой 5-дахи плену-
мэй тогтоол манай газетын июнийн
18-най номерто толилогдоо. Энэ
тогтоол дотор республикын кол-
хозуудай болон совхозуудай ни-
тын ашаг шэмэтэ малажалай хүг-
жэлтые хурдадхаха, тэжээлэй ба-
та бэхи база байгуулаха, тэжээл
бэлдэхэлгы болон ферментүүдтэй
хүндэ хүдэлмэринүүдтэй механиза-
цилха, малай байрнуудые бариха,
малшадай ажалай эмхидхэлгы хай-
жаруулаха, наочно-шажалалтын
хүдэлмэринэе үргэдхэхэ талаар бэ-
сүүлдэгдэхэ зорилгонууд тодорхой-
логдоо.

Тимэһээ областной партийна ор-
ганизациин, колхозуудай болон
совхозуудай малажалай бүхы хүд-
элмэрилгэшэдэй урда аймагтар
ехэ ба харюусалгатай зорилгонууд
табигданхай байна. Бидэнэр мала-
жалай хүгжэлтын талаар урдань
Бурят-Монголд үзэгдөөгүй ехэ-
нүүд амжалтануудые туйлаха ёһо-
тойбди.

Тогтоол дотор хараалагдаһан
бүхы зорилгонуудые амжалтатай-
гаар бэсүүлдэхэ арга боломжонууд
болон эрхэ нүхэсэлнүүд бидэндэ
дүүрэн бии.

Нэгдэхээр, манай республика
сабшалангай ба бэлшээрин газар-
раар аймагтар баян. Энээнине зү-
бөөр, эзэн ёһоор ашаглаад байбал,
хэдэн олон зуур мянган мал үсхэ-
бэрлжэ болохо юм.

Гэбшье, сабшалангай ба бэл-
шээрин газар дутагдана гэһэн го-
модол гаргадаг хүнүүд малажалай
хүдэлмэрилгэшэдэй, мүн аймагуудай
хүтэлбэрлхы хүдэлмэрилгэшэ-
дэйшэ дунда заримдаа үзэгдэдэг:
Өдэ хүнүүд хадаа сабшалангай ба
бэлшээрин дутаһан абадал кол-
хозно малажалы саашан хүгжөө-
хэ хэрэгтэ наад тойбо татана гэжэ
койлуулхые оролдодог байха юм.
Энэ хадаа ямаршэ үндэһэнгүй,
худал хуурмаг, хоротой үзэл мүн.
Тимэ «теори» гаргагшад нэгэн гэ-
бэл, малажалай талаар юушэ мэд-
дэгдэггүй, үгы гэбэл, нитын мал-
ажалые хүгжөөлгы хойшо татаг-
шад мүн болоно.

Хэрбээ сабшалангай болон бэл-
шээрин газарнуудые хайжаруул-
хые оролдонгүй, хамаагүй хаяжар-
хыбал, намаг шабарта элдгэжэ гү,
али бургааһа шугыда дарагдажа,
мүртэй ургаса үгэхээ болишодог
гэжэ мэдэнбди. Хэрбээ тэдэниие
саг үргэлжэ харууналжа, сээрлэ-
жэ, уналжа, үтэгжүүлжэ бай-
бал, улам брн ехэ ургаса аба-
даг байнабди. Түрүү колхо-
зууд эгээл ингэжэ сабшалан-
гайнаа ба бэлшээрингээ газар-
нуудые хайжаруула. Ингэжэ хай-
жаруулагты гэжэ ВКП(б)-гэй Об-
комой тогтоол бидэниие уралаан.
Сабшалан, бэлшээрн дутагдана гэ-
жэ дэмы талаар шаашагшад хадаа
урагшаа үдхэнэ бэшэ, харин хой-
шоо буяалдана гэшэ. Тэдэнэр
малажалы культурунаар бэшэ, хар-
ин бүдүүлг аргаар эрхилжэ гэжэ
оролдоно гэшэ.

Манай республикын захагүй үр-
гэн газар дайда хадаа малажалые
саашан хүгжөөхэ «эрэгтэ хизаар-
гүй ехэ арга боломж үгэхэ байна
бшуу.

Хоёрдохор, өөһэдэньгөө хэрэгтэ
эрхимээр мэдэжэ ба эрхилжэ бай-

даг гайхамшагта кадрнууд манай-
даа ехэ олон. Тэдэнэр хадаа мал-
ажалы саашадан хүгжөөхэ талаар
партийн табигдан зорилгонуудай
бэлэлтые хангажа шадаха дүүрэн
шадабартай. Гэхэтэй хамта мал-
ажалы хуушанайхар, зарим
ушарта бүдүүлг аргаар эрхилдэг
хүнүүд манайда баһал бии байха
юм. Тэдэнэр олон жэлдэ мал харуу-
налжа ябадаг болобошье, мал-
лай ашаг шэмые хайшан гээд дээ-
шлүүлжэб, тэдэнэй үлгэр хайшан
гээд хайжаруулха гэжэ хайса мэд-
дэггүй, мичуринска биологическа
наукатай хайса танилсаадгүй байха юм.

Тимэһээ малажалай кадрнуудые
зоотехническэ эрдэмээр зэбсэг-
жүүлжэ, малажалы хүгжөөлгын
түрүү арга метод тэдэнэй дунда
нэбтэрүүлжэ гэшэ тон шухала уд-
хашанартай. Нэгэ үедэ малажалай
хүдэлмэрилгэшэ бихэн—зоотехни-
ческэ ба ветеринарна эрдэмтэй ми-
нимум шудалха гэһэн урлалтай
бэшгүүдые хэдэ колхозуудай түрүү
малшад манай газетэдэ
бэшгэһэн байгаа. Энэ урлалые
дэмжэжэ, хэрэг дээрэ бэ-
сүүлдэн газарта ехээн амжал-
танууд туйлагдаһан юм. Малажа-
лай хүдэлмэрилгэшэдэй үмэнэ шэнэ
ехэнүүд зорилгонуудай табигдаад
байһан мүнөө үедэ малажалай хүд-
элмэрилгэшэ бүхэнэй зоотехническэ
эрдэмтэй минимум шудалха гэшэ
зайлашагүй хэрэг болодо байна.

Эсэстэ, ажалай эмхидхэлэй та-
лаар элбэг баян дүй дүршэлтэй
партийна органицинуудай рес-
публикын бүхы колхозуудта бии
болон абадал болбол табигданһан
зорилгонуудые амжалта түгсөөр
бөөлүүлжэ хэрэгтэ угаа шухала нү-
хэсэл болоно. Олохон ферментүүд
болон малажалай бригаданууд дээ-
нүүд түрүү үедэ байгуулагдаһан
партийна ба партийно-комсомоль-
ско группанууд болбол партийна
хүтэлбэринэе үйлдэбэридэ ойртуул-
хы хэрэгтэ, малшад дунда нийт-
тэ-политическэ хүдэлмэри хүсэгтэй-
гөөр ябуулха хэрэгтэ һайн туһа
болохо гтөө. Сэхэ үйлдэбэри дээрэ
хүдэлмэрилжэ байгаа өдэ группанууд
болбол үйлдэбэринэе гүнзгээр-
гөөр мэдэдэг, социалистическэ мү-
рысөө эмхидхэлгэ, стахановска
хүдэлмэрин түрүү арга методтые
нэбтэрүүлдэг байна.

Мүнөө колхозуудай партийна ор-
ганизацинууд болбол малажалы
хүгжөөлгын гурбан жэлэй түсэбтэ
колхознигуудта ойлуулха талаар
үргэн ехэ хүдэлмэри ябуулжа бай-
на. Энэ түсэбтэ табигданһан ехэ
зорилгонуудые, тэдэниие бэсүүлдэ
тамуудые колхозник бүхэндэ тон
һайнаар ойлуулха хэрэгтэй. Энэ
түсэб дүргэхэ талаар фермын, мал-
ажалай бригадын, луговодческо
звеногой, барилтын бригадын хүд-
элмэрилгэшэ бүхэн юу хэхэ уял-
гатайб гэжэ ойлуулха хэрэгтэй.
Тимэһээ партийно-политическэ
хүдэлмэринэе урда урдынһаа һу-
раггүй үргэнээр, тэрэнэй бүхы фор-
мулуудые хэрэглэн ябуулха хэрэгт-
эй.

ВКП(б)-гэй Обкомой пленумэй
тогтоол болбол нитын ашаг шэ-
мэтэ малажалы хүгжөөхын түлөө
тэмсэлдэн бүхы партийна, совет-
скэ органуудта, колхозуудта, хүдөө
ажахын мэргэжэлтэдтэ тодорхой
программа болохо үгэхэ байна. Энэ
программые большевистскээр бэ-
сүүлдэн түлөө бүхы хүсээ элсүү-
лэн тэмсэл!

Социалистическэ Ажалай Геройһоо
хургаал абахын түлөө

Лопсон Хорёнов Заиграйн аймаг, Серапион Киселёво ошобо

Түнхэнэй аймагай «Улаан Тооро» колхозой таряанажалай № 1
бригада (бригадирнь Лопсон Хорёнов) Социалистическэ Ажалай Ге-
рой С-рапион Киселёвой хүтэлбэрлдэг зурөөс энэ жэлдэ үндэр баян
ургаса хуряхын түлөө социалистическэ мөрысөөндэ урһан байна. Энэ
мүрысөөндэ оролдон, дээшлүүлгэдэһэн уялануудые абайан тухайгаа
бригадир Лопсон Хорёнов, зэвсөөд Серапион Киселёв хойрой өһөд
хоорондоо бэлшээһэн бэшгүүд манай газетэдэ толилогдон байгаа.

Мүнөө Лопсон Хорёнов өөрынгөө бригадын зэвсөөд Ендон-Суха-
дастай сугтаа Заиграйн аймаг, Серапион Киселёво ошобо ябатараа
манай редакцияда орожо ингэжэ мэдүүлбэ:

— Үндэр ургаса хуряадаг баян дүй дүршэлтэй болон Серапион
Киселёвой ажалтай танилсажа, тэрэниие өөһэдэньгөө бригадын үлэр бү-
рин ажал хүдэлмэри дээрэ зүбөөр хэрэглэхэ һанаатай Киселёво ошо-
жо яванбад. Тэндэ харанһа үзэһэнэ өөрынгөө нүхэдтэ, мүн танай га-
зетээр дамжуулан республикын зэвсөөдүүд ба бригадирнуудта һаяр
хэлэжэ үгэхэ хүсэлэнгэйб.

АГУУЕХЭ ЭХЭ ОРОН ДОТОРНАЙ

ХАРЬБОВ. Полиграфическа машинануудай завод МТС ба «колхозуудта хэрэгтэ»
дөхө гараар хүдэлмэрилдэг «УНС» гэжэ
хэблэлтын станок олохон түрүүшынхэ
бүтэн гаргажа эхилбэ.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: слесарь-хабарша ста-
ханов И. Я. Рабовол хэблэлтын станок
хабаргажа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Украинска ССР

Һаалиша Прасковья
Гарбуз

ВАЛКИ. (Харьковска область).
«Большевик» колхозной һаалиша
Прасковья Федоровна Гарбуз гэг-
шын нэрэ Украинада ехээн сууда
гаранхай. Хүдөө ажахын түрүүшүл-
лэй республиканскэ зүблөөн дээрэ
нүхэр Гарбуз даажа байһан 8
үнэһнээ тул бүрин 5.000 литр
һу һааха уялга абайан байгаа. Мү-
нөө жэлдэ сууга һаалиша үнээн
бүриһөө 1.400 литр һу һаагаад бай-
на.

Нүхэр Гарбуз болбол үнээдтэ
шэмэ ехэтэй гэжээл эдөөлжэ яба-
далда ехээн анхарал табигдаг
байха юм. Үнээдэ һайн бэлшээр-
дэ бэлшээхэйшэ гадна, люцернэ,
кукуруз, викэ, овс хойрой худха-
даа гэхэ мэтын тэжээл 30—40 ки-
лограммаар нэмэжэ үгэдэг байна.

Мүн үнээдэ зүбөөр харууһал-
даг, һаалгынгаа техникы ходоодо
нарижуулжа байдаг юм.

Нүхэр Гарбузай дүй дүршэлэ
хэрэглэжэ, «Большевик» колхоз
энэ жэлдэ үнээн бүриһөө дунда жэ-
шээгээр 3.500 литр һу һааха гэжэ
шиндэ.

Большевистскэ хэблэлэе улад зондо хүргэхэ!

ВКП(б)-гэй Обкомой пропаганда
ба агитациин таһаг хэлхээ холбоо-
ной Управлениетэй хамта газетэ,
журналнуудые тараалгы хайжаруу-
лха асуудалаар республикын
бүхы аймагууд ба городуудтай
июнийн 16-да радиохоёрдөө үн-
гэрэбэ. Энэ хадаа республикын пар-
тийна ба советскэ органууд газетэ,
журналнуудые тарааха хэрэгтэ,
тэрэниие үргэн олон ажалшадта
түрэн хүргэхэ хэрэгтэ тон ехэ
удхашанар олгоно гэжэ үшөө да-
хин харуула. Энэ хөөрөлдөөн дээрэ
ВКП(б)-гэй Обкомой секретарь
нүхэр А. Я. Казаков, хэлхээ хол-
бооной Управлениин начальник К.
Пелипасов, «Союзпечатиин» област-
ной таһагай начальник нүхэр Е.
Бонани үгэ хэлэһэн байна.

Газетэ, журналнуудые тараалга
хадаа — гэжэ нүхэр А. Казаков
хэлэнэ, — парти арад хойрой
хоорондо духовно холбоо барисае
саашадан бэхжүүлгэдэ зориулаг-
данһан тон шухала политическэ
хэмжээ-ябуулга гэжэ манайда тоо-
логдоно. Эгээл нимэһээ газетэ,
журналнуудые үргэн олон арад зон-
до хүргэхэ тушаа анхарал орол-
долго хадаа манай бүхы нийтэ-политическэ
хүдэлмэрин гол шухала
зорилгонуудай нэгэн мүн болоно.

Мүнөө парти ба правительствын
шухала шухала тогтоолнуудые
тайбарилха, тэдэниие амжалтатай-
гаар дүргэлтэ болгохо хэрэгтэ

ВКП(б)-гэй Обкомой пленумэй тогтоол болбол нитын
ашаг шэмэтэ малажалые хүгжөөхын түлөө тэмсэлдэнэ
бүхы партийна, советскэ органуудта, колхозуудта, хүдөө
ажахын мэргэжэлтэдтэ тодорхой программа боложо үгэхэ
байна. Энэ программые большевистскээр бэсүүлдэн түлөө
бүхы хүсээ элсүүлэн тэмсэл!

(ТАСС-эй мэдээсэлнүүдһээ)

Белорусска ССР

Хүдэлмэришэд-
лекторнууд

Минскын стахановцууд-станоч-
нигуудай зүблөөн дээрэ тракторна
заводой токарь Иван Китаев гэгшэ
металл түргэнөөр зүбэлгын арга
метод тухай лекци уншаба. Тэрэ
болбол мүнөө жэлэй 4 һара хаха-
дай туршда 2 жэлэй программа
дүүргэ. Солото токарь өөрынгөө
завод дээрэ ба бусад предприяти-
нууд дээгүүр лекцинуудые уншана.

Кировэй нэрэмжэтэ Гомельско
заводой фрезеровщик нүхэр Дивень
гэгшэ ехэ суутай болонхой. Дай-
най һүүлэй табанжэлэй эхинһээ
хойшо нүхэр Дивень арбан жэлэй
нормо дүүргэ. Энэ стахановец
ходо лекцинуудые уншадаг, тинхэ-
дэ станогой дэргэдэ өөрынгөө хүд-
элмэрин дүй дүршэлэе харуул-
даг байха юм.

Белоруссин хэдэн олон мянган
түмэрзайаһид Социалистическэ
Ажалай Герой, машинист И. П.
Першукевичын лекцинуудые дуу-
лаа. Тэрэ хадаа гансашье өөрын-
гөө хүдэлмэрилжэ байдаг Барано-
вическа деподо бэш, мүн бусад
депонуудта лекци уншадаг юм.

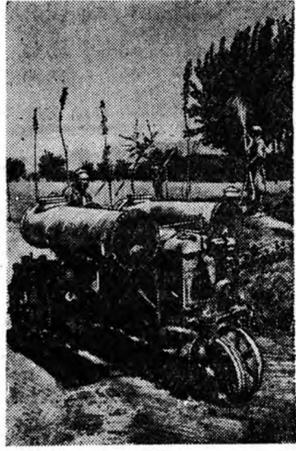
Шулууша нүхэр Булюхов, «Гом-
сельмаш» заводой түмэршэ дархан
нүхэр Зискин, минскэ кожлалате-
рейнз фабрикийн эсэхгшэ нүхэр
Петрович, минскэ автотаводой сле-
сарь нүхэр Софронов ба бусад
ажалай шэнэ методууд тухай лек-
цинуудые уншана.

Латвийска ССР

Эрдэмтэд колхозно
малшадта туһална

Латвийска ССР-эй наукануудай
Академиин зоотехникын ба зооги-
гиенн институтудай научна хүдэл-
мэрилгэшэдэй бригада Бауска
уездын «Центриба» колхоздо эр-
бэ. Тус бригада болбол колхозно
малшадтай хамта колхозной нитын
малажалы 1949—1951 онуудта
хүгжөөлгын түсэб табжа байна.
Научна хүдэлмэрилгэшэдэй бусад
нимэ бригаданууд мүн республи-
кийн хэдэн олон томо колхозуудта
хүдэлмэрилнэ.

Дээрэ дурсагдаһан институтудай
дэргэдэ залуу малые тэжээхэ ба
түргүүлжэ асуудалнуудай талаар
колхознигуудта зориулан кон-
сультаци нээгдээ.

ЛАДЖИКОСКА ССР. Ленинбадска об-
ластиин Исфаринска районой Миклояной
нэрэмжэтэ колхоз байһаа өддө шөө 50
гектар жэмэтэ мододой сад тариха.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: жэмэтэ мододые хүдөө
ажахын хоротонһоо хамгаалһын тула
хорото зүйл саадажа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Армянска ССР

Өөрын библиотекэтэй
колхозник

ВЕДИ. Сталиной нэрэмжэтэ хүд-
дөө ажахын артелиин колхозник-
садовод, 60 найатай Тигран Пого-
сян гэгшэ колхозно байгуулалтын
асуудалнуудтай зориулагдаһан
уранһайханай литературын шэнэ
номууд тухай элдхэл хэбэ. Тэрэ
хадаа өөрынгөө элдхэл соо Ба-
баевскиин «Алтан одоной кавалер»,
Мальцовай «Бүхы зүрхэһнөө», Гу-
ллагай «Сакенадахи хабар» гэжэ
ба бусад номууд соһоо абтаһан
зүйлнүүдые дурсаба. Эдэ номууд
Погосянай өөрын библиотекэдэ бии
юм. Тэрэнэй библиотекэ 1.200-һаа
дээшэ том номуудтай. Погосян бол-
бол В. И. Ленинэй ба И. В. Стали-
най зохөлнуудые захинхай. Мүн
ородой-классическа уранһайханай
литературын ехэнхи зохөлнуудые
абанхай.

Мүнөө жэлдэ хэдэн зуугаад кол-
хознигууд тус тустаа библиотекэ-
тэй болоо.

Городской партийна XXIII
конференци угуулан

Түсэбһөө гадуур
продукци гаргана

ВКП(б)-гэй Улан-Удын городской
ээлжээтэ XXIII конференцие ажал
хүдэлмэри дээрэ шэнэ амжалта-
нуудые туйлан угтаха гэгһэн па-
ртиотическа хүдэлөөн городской райо-
нуудай бүхы предприятинуудта дэл-
гэржэ байна. Энэ хүдэлөөе партийна
органицинууд, тэрэнэй коммунист-
нууд хүтэлбэрлэнэ, ударидаана.

Жэшээлхэдэ, «Механлит» завод
(директорын нүхэр А. Федорович,
парторганизаацин секретарь нүхэр
А. Басов) хүдөө ажахын машина-
нуудта хэрэглэгдэхэ запасной часть-
нуудые бүтгэн гаргаха жэлэйнгөө
түсэбтэ болзоһоон урид дүүргэдэ,
мүнөө түсэбһөө гадуур эрхим һайн
шанартай продукци гаргажа байна.
Энэ ехээн амжалтануудые тус кол-
лектив иматга социалистическэ мү-
рысөө үргэнээр дэлгэрүүлһэнгээ
ашаар туйлаа.

Мүн тэрэшлэн «Металлоширпот-
реб» заводой коллективтэйхид жат-
кын 300 хэлбэг мөөри бүтгэн гаргаха
түсэбтэй байһанаа, тэрэнэе бүримү-
һэн дүүргэбэ. Городской партийна
XXIII конференцие ажалай амжал-
тануудаар угтахын түлөө мүрысөө-
нэй долгын городской бусад предприя-
тинуудаар үргэдэжэ байха юм.

Г. Бадмаев,

Түсэбһөө гадуур
60 тонно продукци

Улан-Удын хлебокомбинадайд (ди-
ректорын нүхэр Воробьев, партор-
ганизаацин секретарь нүхэр
Хатанов) коллектив городской XXIII
партийна конференцие ажалай үндэр
бүтгэсээр угтахэ гэжэ һайхэн
болоһон суглаан дээрэ хэлсэбэ.
Энэ оной түрүүшын хахад жэлэй
түсэбтэй дээдэ тээ 60 тонно продукци
үйлдэбэрлэн гаргаха, үйлдэбэрин-
гээ бүтгэсые 10 процентээр дээ-
шлүүлхэ, июнь һара соо 2 тонна
гурил арбилха гэгһэн ба бусад олон
уялануудые абаа.

Мүнөө эндхи стахановцууд нү-
хэд Иванов, Зайцева, Кузнецова
гэгшэд абайан уялгаа нэрэтэй тү-
рэтэйгөөр бэсүүлдэн, үдэрэйнгөө
нормуудые 100 гарца процент
дүүргэжэ, мүрысөөндэ түрүү зэргэ-
дэ ябана.

Д. Батуев,

Газетэ, журнал тараалгы хэа хаанагүй
эрид хайжаруулха

республикын ажалшадые элсүүлжэ
ябадал хадаа нийтэ-ойлуулжамжы
ба партийно-политическэ хүдэлмэ-
рин гол шухала зорилго болоно.
Энэ зорилгы амжалтатайгаар
дүүргэхын тулада нэн түрүн манай
агитаторнуудай олон тоото армине,
хүдөөтэй интеллигенцие, культури-
но-гэгээрэлэй эмхи зургаануудые
ба колхозно деревинин ном бэшгэ
шудалһан бүхы ажалшадые манай
партийн идеян хүсэтэ зэбсэг боло-
нон газетэ, журналнуудаар зэбсэг-
лэхэ ёһотойбди.

Саашан нүхэр Казаков республи-
ка дотор газетэ, журналнуудые,
илангага республиканска газетэну-
дые тарааха хүдэлмэридэ ехэ-
хэн дутуунуудай шалгалта хэхэдэ
элирһэн тухай дэлгэрэнгүүгээр тог-
тожо хэлэ. Июньн 1-эй байда-
лаар республика дотор «Бурят-
Монгольская Правда» — 1.400 хэлг г,
«Бурят-Монголой Үнэн» — 3.700 хэ-
лэг, «Агитаторай блокнот» — 1700
хэлэг дутуугаар тараагдаһан бай-
на. Гадна хоёрдохон хахад — жэлдэ
олон уншагшадтай захилгын болзор
дүүрэхэ юм: Илангага Баргажан-
ай, Түнхэнэй, Мухаршэбэрэй, «Тар-
багатайн, Бичурын ба бусад зарим
аймагуудта газетэ, журналнуудые
тараалга һулаар табигданхай. Жэ-

шээлхэдэ, Тарбагатайн аймаг 900
хэлбэг «Бурят-Монгольская Правда»
тарааха байһан аад, 600 хэлбэг,
аймагайнаа газеттэ 700-гай орондо
318 хэлбэг тараһан байха юм. Бар-
гажанай аймаг 300 хэлбэг «Бурят-
Монголой Үнэн» газетэ тарааха
байһан аад, зүбхэн лэ 97 хэлбэг та-
раагаа. Дээрэ дурсагдаһан айма-
гууд бултадаа нимэрхүү байдалтай.
Эдэ баримтанууд партийна эхин
органицинуудай зарим хүтэлбэ-
рилгэшэдэй, айкомой пропаганда
ба агитациин таһагуудай, хэлхээ
холбооной аймагай конторонуудай,
«Союзпечатиин» райорганизатор-
нуудай зүгһөө газетэ тараал-
гаар бодото хэмжээнүүдые һу-
лаар абадаг байһаниие гэр-
шэлнэ. Жэшээлхэдэ, Зэдын ай-
магта «мүнгэн үгы» гэжэ шал-
таг баригда байгаа һаа, арад
зоной дунда зохино хүдэлмэри
ябуулаһанай эсэстэ «Бурят-Монго-
лой Үнэн» газетэ 210 хэлбэг абадаг
болоһон байна.

Газетэ, журналнуудые тараалгаар
эмхидхэлэй хүдэлмэринэе шангадха-
жа, газетэ тараалгаар үзэгдэжэ
байһан дутуу дундануудые түргэн
усадхаха зорилго мүнөө табигдана.

Хоёрдохон хахад жэлдэ аймаг, го-
род бүхэн газетэ, журналнуудые
тарааха лимидэ дүүргэхэ ябада-
лые хангаха ёһотой. Тинхэдэ агит-
атор, коммунист, комсомолец бү-
хэниие; клуб, уншалгын байшан,
улаан булан, библиотекэ бүхэниие
хэрэгтэй соонь газетэ, журналнуу-
даар хангаха ябадалы туйлаха
шухала.

Энэ зорилгы амжалтатайгаар
дүүргэхын тулада партийна, ком-
сомольско, профсоюзно эхин орга-
низацинууд, агитколлективүүд ба
культурино-гэгээрэлэй эмхи зургаа-
нууд арад зондо газетын удхаша-
нарые ойлуулха, айл бүхэндэ яба-
жа захилга эмхидхэхэ, газетэ та-
раалгада олонийтын түлөөлгшэдые
үргэнээр хабадуулха ёһотой. Саашан
газетэ тараалгаар хэлхээ
холбооной хүдэлмэрилгэшэдэй харуу-
салгы дээшлүүлжэ хэрэгтэй.

Газетэ тараалгын олохон айма-
гуудта үшөө хангалтагүйгөөр ябуу-
лагдажа байһаниие радиохоёрл-
дөөн элирүүлбэ. Жэшээлхэдэ, Яруу-
нын аймаг 700 хэлбэг «Б. М. Үнэн»
газетэ тарааха аад, 322 хэлбэг,
«Агитаторай блокнот» 225 хэлбэг,
тараахын орондо, 100 хэлбэг тараа-
һан байна. Закаменай, Бичурын,
Баргажанай ба бусад зарим айма-
гууд нимэрхүү байдалтай.

Малажлада коммунистуудай анхарал хандуулагданхай

Торин аймагай Модотовой нэрэмжээ колхозой партийна эхин организацдаа 23 коммунистууд тоологдог. Тэдэнэр бунтадаа артельнэ үйлдэбэрин гол участогууд дээгүүр хуваарилан табигданхайнууд. Парторганизацна харяада нэгэ, хоёр дахин суглаа үнгэргэжэ, тэрээн дээрээ артелингээ байдалай шухала асуудалуудыг эвбэн хэлсэжэ, тодорхой шийдэбэри баталан абадаг. Суглаалай үгүүлээр шийдэбэрин дүргэлтэ ходо шалгагдажа байдаг.

байдал мүн лэ зүбшэн хэлсээн байха юм. СССР-эй Министруудай Советэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй колхозно ба совхозно нийтын ашаг шэмэтэ малажалыг хүгжөөжэ гурбан жэлэй түэсэтэй ба малажалай продуктуудыг бэлдэххэ тухай түүхэтэ тогтоолуудта малшадаа, бултынь гүнзэгүүр танилсуулан байна. Парти ба правительствын түүхэтэ тогтоолуудтай танилсаад байхадаа, тус колхозой малшад тэрэнэлэ харюу болгон өөнд дээрээ хүндэтэй ба харюусалгатай уялгануудыг абажа, хүршэ колхозойнгоо малшадые социалистическэ мүрысөөндэ уриба.

Тухидэ партийна эхин организацдаа малшадтай хуучин үеэс үзүүлжэ, харин коммунистуудыг үнэгэги партийна үзэлээр хүмүүжүүдхэ хэрэгтэ тойбо татаха байнашүү. Мүн коммунистуудай политическэ нуруулал эмхидхэхэ талаархэ дутуу дунданууд бин. Парторганизацна талааа нулаар эрилтэ табидаг дээрээ коммунистууд өөндөгөө идэйн-политическэ хэмжээ дээшлүүлхын тула оролддоггүй. Тэдэнэр ямаршэ кружогуудта нурадаггүй, марксизм-ленинизмын теорию бээ даан шудалдаггүй. Ингэжэ, политическэ эрдэм, коммунистическэ ушар еһы мэдээлээ үргэдэггүй байһан тулаада тэндэхи коммунистууд үйлдэбэрин гол участогууд дээгүүр үсөөнөөр хүдэлмэрилдэг, тэрэ муртөөшэ авангарда мургажэ бэлдүүлдэггүй гэшэ.

Ундэр баян ба тогтууртай ургаца энэ колхоздо абахын түлөө тэмсэл ёһотой найнаар абуулагдангүй. Мүнөө жэл агротехническэ хэмжээ абууланууд тарьяалангай газар дээр дутуу хэдгэ, пар хахалха түсэб гүйсэхэдгөөгүй байһаар. Мүн малажалыншэ хангалтагүй байдалтай. Малай ашаг шэмэе ехэ болохо шухалын шухала арга мүн болохо—үбнэ тэжээлы мүнөө жэл элбэгээр абахын тулаада тон багаар анхарал хандуулагдана. Сабшалангай газар элдэб шулуу зомгоолшоо сээрлэгдээгүй байһаар. Иймэ дорой байдалаа парторганизацна секретарь нүхэр Сафронов хамаагүй хараад нууца байдаг. М. Викторов, Д. Александров.

Зорилгоёо ойлгоогүй парторганизац

Колхозой ажахын хүгжэлтын асуудалуудыг партийна организацна талааа амжалтатгайгаар хүтэлбэрилхын тулаада партино-эмхидхэлэй ба партино-политическэ хүдэлмэри найнаар абуулха хэрэгтэй байһаннишэ мэдээжэ. Гэбэшэ, Кударын аймагай «Красная Заря» колхозой партийна организацна (секретарин нүхэр Сафронов) энэ шухала хэрэгсэ сэгнэнгүй. Энэд партино дотоодын хүдэлмэри мартагдашанхай. Партийна хэрэгүүдэ эмхи гуримгүйгөөр хүтэлжэ байдаг. Партийна суглаан дээрэ большевистическэ шүүмжэлэлэй ба өөрингөө шүүмжэлэлэй огто дэлгэрдэггүй дээрээ суглаануудын нулаар, ноуруураа сахилсаха ёһоор үнгэргэгдэжэ байха юм. Танил талын ёһоор, ноуруураа сахилсан үнгэргэһэн нимэ суглаанууд бин байгаа дутагдалуудыг өдирхэйлхэгүй байһан тулаада ямаршэ тула үзүүлжэгүй, харин коммунистуудыг үнэгэги партийна үзэлээр хүмүүжүүдхэ хэрэгтэ тойбо татаха байнашүү.

Мүн коммунистуудай политическэ нуруулал эмхидхэхэ талаархэ дутуу дунданууд бин. Парторганизацна талааа нулаар эрилтэ табидаг дээрээ коммунистууд өөндөгөө идэйн-политическэ хэмжээ дээшлүүлхын тула оролддоггүй. Тэдэнэр ямаршэ кружогуудта нурадаггүй, марксизм-ленинизмын теорию бээ даан шудалдаггүй. Ингэжэ, политическэ эрдэм, коммунистическэ ушар еһы мэдээлээ үргэдэггүй байһан тулаада тэндэхи коммунистууд үйлдэбэрин гол участогууд дээгүүр үсөөнөөр хүдэлмэрилдэг, тэрэ муртөөшэ авангарда мургажэ бэлдүүлдэггүй гэшэ.

Ундэр баян ба тогтууртай ургаца энэ колхоздо абахын түлөө тэмсэл ёһотой найнаар абуулагдангүй. Мүнөө жэл агротехническэ хэмжээ абууланууд тарьяалангай газар дээр дутуу хэдгэ, пар хахалха түсэб гүйсэхэдгөөгүй байһаар. Мүн малажалыншэ хангалтагүй байдалтай. Малай ашаг шэмэе ехэ болохо шухалын шухала арга мүн болохо—үбнэ тэжээлы мүнөө жэл элбэгээр абахын тулаада тон багаар анхарал хандуулагдана. Сабшалангай газар элдэб шулуу зомгоолшоо сээрлэгдээгүй байһаар. Иймэ дорой байдалаа парторганизацна секретарь нүхэр Сафронов хамаагүй хараад нууца байдаг. М. Викторов, Д. Александров.

Партийна хронико

ВКП(б)-гэй Яруунын айкомой бюро тоосоотой-хунгуулин суглаанай тогтоолой ямаргаар дүргэдэгжэ байһан тухай «Путь Социализма» колхозой парторганизацна секретарь нүхэр Дыбиковай тоосоо зүбшэн хэлсэжэ. Тухидээй бюро болбол тоосоотой-хунгуулин суглаанай тогтоолой тус парторганизацдаа хангалтагүйгөөр дүргэдэгжэ байһаннишэ тэмдэглэхэ ауураа, тусхай тогтоол гаргаба. «Победитель» колхозой партийна организацна гешүүд үгүүлэй жэлнуудтэ нилээд олон болоо. Гэбэшэ, тус парторганизацна коммунистууд сэхэ үйлдэбэри дээрэ хүдэлмэрилдэггүй байба. ВКП(б)-гэй Тарбагатайн айкомой бюро тус парторганизацна секретарь нүхэр Гребенщиковай эмхидхэхэ үүргыг дээшлүүлхэ шухала байһаннишэ тэмдэглэхэ, энэнишэ туйлаха замуудыг заагаа. Лениний орденгэ паровозо-вагонно заводой гэр байран-коммунальна табагай партийна эхин организацна тоосоотой-хунгуулин суглаан болобо. Тус суглаан дээрэ парторогой секретарь нүхэр Лимонов тоосоотой эмхидхэл хэһэн байна.

Суглаан партбюрогой хүдэлмэри хангалтагүй дээрэ тоосоод, хэлсэһэн асуудалаараа дэлгэрэнги шийдэхэбэри баталан абаба. ВКП(б)-гэй Закаменай айкомой бюро «III Интернационал» колхозой парторганизацна секретарь нүхэр Жалсановай тоосоо шагнаба. Тухидээй, бюро болбол тус парторганизацна дотоодын хүдэлмэри мугтаар табигданнишэ ба партийна суглаанай шийдэхэбэри нүдэл хангалтагүйгөөр дүргэдэгжэ байһаннишэ тэмдэглэжэ. Курумканай аймага хабарай тарилтын хүдэлмэринүүдэй үедэ 238 агитаторуудхаа бүрдэһэн 21 агитколлектив хүдэлмэрилэ. Агитаторуудай олонхин коммунистууд ба комсомолцууд болоно. Мүн колхознуудай дунда ябуулгадан агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэридэ хүдэлгэй интеллигенци үргэнөөр хабадуулагдана. Мүнөө, нийтын ашаг шэмэтэ малажалыг хүгжөөжэ гурбан жэлэй түсэб тухай ба малажалай продуктуудыг бэлдэххэ тухай СССР-эй Министруудай Советэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй түүхэтэ тогтоолуудыг тус аймагай агитаторууд колхозно тарьяашадта гүнзэгүүр ойлгуулхын тула өхэхэн хүдэлмэринүүдыг абуулжа байна.

Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой правлени ба партийна эхин организацна колхозоо улам болбосон түхэлтэй болгохын тула эхэхэн хүдэлмэри абуулдаг. Дайнай үгүүлэй жэлнуудтэ нилээд томо томо барилгануудыг болдоохон байна. Жшээлхэдэ, 220 нууртай колхозно клуб барилдан ба тэрээннишэ шэмэглэн гөёхөдө 25.000 тухэниг гаргалсаалагдаа. Мүн электростанци, 30 тохотой телефонно коммутатор, радиоузел, тэрэм пи-лорама, автомашинын гараж ба бусад түхээрлэнгүүд байтуулагдаа. Тэршэлэн шэнээр барилдан эгэртэ партийна кабинет бин болоо. Гадна, колхозой бригада ба фермнүүд дээрэ 7 улаан булангууд хүдэлмэрилдэг.

МУХАРШЭБЭРЭЙ АЙМАГТА

САДТАЯ БОЛОХОНЬ

Никольск гэжэ тосхоной комсомолцууд клубайнгаа дэргэдэхэ талмай дээрэ сад тариха. Хамта 200 хөөр набшаһата модод хуулгадан ба мүн сэгсэгэй клумбнууд тарихан байна.

Сад тарилгын хүдэлмэридэ комсомолцууд нүхэд Евстратова, Шайдунова, Федорова ба бусад эдэхитэйгээр хабаадалсаба.

Мүнөө комсомолцууд тарихан садайнгаа хойноһоо ехэ ханамжатайгаар харууналжа байха юм.

АГИТБРИГАДЫН АМЖАЛТАНУУД

Аймагай центрын культурын байшанай дэргэдэхэ уранхайханай агитбригада (хүтэлбэрилэгшэнь нүхэр Федоров) үгүүлэй үедэ 12 колхозуудта, тракторна 2 бригадануудта, малай 2 фермэдэ, 2 полевой стануудта концерт харуулжа, тэрээндэ 2000 гаран хүнүүдыг хабаадуулан байна. Мүнөө энэ-бригада хүдэлмэриг үргэлжлүүлээр.

КОМСОМОЛЬСКО-ЗАЛУУШУУЛАЙ ЗВЕНО

«Шэнэ байдал» колхозой комсомолцууд газар хахалагдашад социалистическэ мүрысөөнэй условниудтай танилсаха зуураа, газар хахалагдашад комсомольско-залуушуулай бригада эмхидхэһэн байгаа. Нүхэр А. Батуевай хүтэлбэрилдэг тус бригада үдэрэйнгөө даалгабары саг үргэлжэ һайн шанартайгаар үлүүлэн дүргэнэ.

Өөрөө нүхэр Батуева үдэр бүхэндэ даалгабары 110—120 процент дүргэжэ, һайн жэшээ харуула.

КУЛЬТУРНА ПОЛЕВОЙ СТАН

«Красный Заган» колхозой полевой стан аймаг соогоо эгэз культурна стан гэжэ тоологдоно. Энэ стан плакат, лозунгуудаар уралан шэмэгдэһэн, зоосоого ходоодоо харуул ба сээр байдаг юм. Станайн дэргэдэхэ улаан булан соо радиоприёмник тодхогдонхой. Тэндэнь шатар, дам, домно, гитара гэжэ мэтэһэ гадна, уранхайханай литература, газетнүүд ба журналнууд бин. Улаан булангыг даагша нүхэр Максимов үдэшэндөө газетэ уншалга ба хөөрлөдөөнүүдыг саг үргэлжэ үнгэргэжэ байдаг.

П. Демин.

Модо урадуулга

Мурьсөө тоодоггүй хүтэлбэрилэгшэ тухай

Социалистическэ мурьсөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэн ашаар ажал хүдэлмэриг ажалтай эхэтэйгээр ябуулдаг коллективүүд, стахановцууд үдэр бүри олошорно. Хаана энэ хүсэтэ зэбсэгыг үргэнөөр дэлгэрүүлнэ, тэндэ ажалай үндэр бүтээсэ туйладаг стахановцууд олоор ургажа гарана, тэндэ үргэнэй зүгһөө үгтэһэн даалгабаринууд саг болзор соогоо, эрхим һайн шанартайгаар дүргэдгэнэ. Социалистическэ мурьсөөнэй хүсэн тиймэ ехэл.

Гэбэшэ, энэ хүсэтэ зэбсэгыг тоодоггүй, тэрэндэ ёһо тэдгээр хандажа, ажалай бүтээсэ дээшлүүлхэ тушаа анхарал оролдогоо хандуулдаггүй хүтэлбэрилэгшэд зарим газарнуудта бин байна. Жэшээ болгон Сэлэнгын леспромхозой рейдын начальник нүхэр Юдин гэгшэ абаад үзэ. Тэндэ урдажа ерэнэн модыг уяанһаа татажа абаад, тэрэнишэ вагондо ашаалан, хэрэгтэй газарын хүргэхын түлөө 100 гаран хүнүүд хүдэлмэрилдэг байна. Тэдэнэй 31 хүнинь кадрова хүдэлмэрилэгшэд юм.

Хэдэн олон жэл соо ой модоной промышленностин предпринимнуудта ажаллажа, модыг отлохо, зөөбэрлэхэ ба урадуулха талаар эхэхэн дүй дүршэлтэй хүнүүд болонхойбди. Теэд, манай рейдын хүтэлбэрилэгшэд бидэнэртэй ямаршэ политико-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри абуулдаггүй, үйлдэбэрин зүблэн мантай үнгэргэдгөө, социалистическэ мурьсөө эмхидхэхэ тухай хэлдэггүй, гансал «һуулымнай» мушааад бусадга болошоо.— гэжэ энлэхэ олонхи хүдэлмэришэд гомодолтойгоор мэдүүлнэ.

Үнэндөөшэ нимэ байдалтай. Юуб гэхэдэ, тус коллективтэ зоруулагдажа захигдан аймагай, республиканскай модон централна газетнүүд саг болзор соогоо тэдэнэртэ хүргэдэггүй. Доодо-Убукунай почтын контородо хэдэн үдэнөөр эхэтэй байдаг юм. Тэндэ абтан радиоприёмнигынь начальнигай конторо соо хаалгатай байдаг. Тиймэһэ хүдэлмэришэд ба албахаагшад сүлөөтэй сагтаа радио-гоор дамжуулагдаһан юмыг шагнаха аргагүй байһан.

Мүн харуулан ойлгуулха агитацион нулаар табигданхай. «Үйлдэбэрингөө» программыг саг болзор соонь, шанартайгаар дүргэе! гэһэн 1—2 урланууд хабтагай модон дээрэ бэшгэдгэ, элитэ газарта үлгэдгэнэй. Тингээд хүндэлхэй ба позателин досканууд байхатэй. Тус рейдын олон тооной хүдэлмэришэд өөһөдөө газетнүүдыг захидаггүй байха юм. Эгээл нимэһэ газетнэ витринэ бин болгохо гэшэ тон шухала байгаа. Гэбэшэ, нёдондо жэлдэ хэдгэһэн газетнэ витринэ мүнөө хүртээр рейдынгэ центртэ асаржа табаггүй байһаар.

Леспромхозой партийна организацна тус коллективтэй дунда партино-

политическэ болон агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэриг хүтэлбэрилхын түлөө коммунист нүхэр Матвеевский гэгшэ томилоһон байгаа. Тэрэ хадаа үни удаан саг соо модо урадуулга дээрэ хүдэлмэрилһэн, үнинэй коммунист тулаада агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри хэхэ талаар нилээдгүй дүй дүршэлтэй агитатор болоһон байна.

Теэд, тэрэ хадаа тус леспромхозой ОРС-ын туһалбарин ажахыг дааһаар хүдэлмэрилнэ. Тиймэһэ өөртөө даалгадан үндэһэн ажалда дарагданга гэхдэ, онсо шухала партийна даалгабары, хангалтагүйгөөр дүргэнэ. Модошодтой уулзажа, тэдэнэртэй политическэ темээр хөөрөлдөө үнгэргэхэ, газет модон журналнуудта толилогдон шухала ба һонирхолтой материалуудыг уншажа үгэхэ, тэдэнэриг Эхэ орон соогоо боложо байһан, мүн хилын саанхай һоннуудтай танилсуула хүдэлмэриг тон хангалтагүйгөөр ябуулдаг болошоо.

Тингээд рейдын начальник нүхэр Юдин болбол «би партийнабэш хүн гэшэб, тиймэһэ энэ хүдэлмэриг гансахан коммунистууд, комсомолцууд ябуулха ёһотой» гэжэ тон буруу үзэл бодол гаргадаг байна. Мүнөө дайнай үгүүлэй сталинскай табанжэлэй түсэбэ болзор-һоонь урид дүргэжэ, дайн сэрэгээр ушаруулагдан шархыг түргэнөөр эдгээжэ, Эхэ оройнгоо сэрэгтэй ба экономическэ хүсые улам саашан бүхэжүүлхэ нэгэн эрмэлзэлтэйгээр советскэ хүнүүд тэмсэжэ байна.

Иимэ ушарта коммунист, комсомол, партийнабэш большевик бүхэн хаанашы ябаханда, хүдэлмэришэдтэй ту, али колхозно тарьяалтай урин дулаанаар хөөрөлдөжэ, урдан байһан мүнөөдэрэй зорилгонуудтай тэдэнишэ танилсуулха ёһотой бишуу. Үйлдэбэрин командирнууд илангаа социалистическэ мурьсөө үргэн далай-саттайгаар абуулжа, ажалай үндэр бүтээсэнуудыг туйладаг стахановцуудай тоо олошоруулха үргэгтэй.

Сталинска табанжэлэй һүүлшын шийдэхы жэлдэ ороод байһабди. Мүнөө үлөөд байһан хэдэн һара соо табанжэлэй түсэб соо хараалдаһан программыг заатагүй дүргэжэ гэгшэн тэмсэл бүхы орон соомнай дэлгээрэ. Ушар нимэһэ модо урадуулгагад үмэнэ аймагтар харюусалгатай зорилгонууд табигдана. Барилгын модо ба түлээ зальны хэрэглэгшэдтэй ойрын хэдэн үдэр соо хүргэлгэ энэ жэлэй бүхы программыг дүргэлгэдэ шийдэхыг удхашанартай болоод байна.

Эдэ харюусалгатай ба хүндтэй үүргээ мэдэржэ, тус рейдын коллективтэй гешүүд, начальник Юдин түүртэй социалистическэ мурьсөө үргэлхэн, ажал хүдэлмэри дээрэ эрид шууд хубилалта хэхэ бээ гэжэ найдагдана.

Г. Нимбуев.

«Б. М. Унэдэ» бэшгэнэй үгүүлэр хэмжээ абтаба

Электрын гэрэлтэй болохонь

Аймгүйсэдкомой коммунальна ажахын табагай гэмээр Түнхэнэй аймагай Кыренэй дунда хургуулида электрын гэрэл оруулагдаггүй ба электрын гэрэлдэ найдаад, аймпротребсоюзай керосин асардаггүй байһан тухай «Хоохон найдуулга» гэгшэн гаршагтай бэшг манай газетэд байһаа оной майн 14-дэ толилогдоо һэн.

Аймгүйсэдкомой коммунальна ажахын табагыг даагша нүхэр Оздонсөө, аймпротребсоюзай түрүлгэшэ нүхэр Мальцев гэгшэдтэ эмэ тохогодо, мүн хургуулине электрын гэрэлтэй болгохо хэмжээ абтаа гэжэ Түнхэнэй аймгүйсэдкомой түрүлгэшэ нүхэр Ц. Атуев манай редакцияда мэдээсэбэ.

Багшанарай салын хүлһыг хана саг соонь үгэдэг болоо

Манай газетын энэ оной апрелин 15-най номерто «салын хүлһи удааруулга» гэгшэн гаршагтай бэшг гарһан байгаа. Тэрэн соо Түнхэнэй аймага багшанарай салын хүлһи түлэлгэ удааруулагдана гэжэ хэлэгдэһэн юм.

Аймсоведай гүйсэдкомой зүгһөө зохихо хэмжээнүүд абтажа, багшанарай салын хүлһи хана саг соогоо түлэгдэжэ болоо гэжэ Түнхэнэй аймгүйсэдкомой секретарь нүхэр Котовичев манай редакцияда мэдээсэбэ.

Түлээгээр хангаха хэмжээнүүд абтаба

«Хургуулида һаналаа табнаггүй» гэгшэн гаршагтай бэшг манай газетын энэ оной апрелин 1-най номерто толилогдоо һэн. Тэрэн соо Заиграйн аймагай Онохойн эхин хургуулин түлээгээр хангагдаггүй байһан тухай хэлэгдэһэн байгаа.

Заиграйн аймсоведэй гүйсэдкомой секретарь нүхэр Дагбаев манай редакцияда мэдээсэһэнэй ёһоор Онохойн эхин хургуулине түлээгээр хангаха хэмжээнүүд абтаа.

Галсановта эмэ тохогодо

«Архыша Галсановай амынь мэдүүлхэ» гэгшэн гаршагтай статия манай газетын байһаа оной майн 5-най номерто толилогдон юм. Тэрэ статья соо Торин аймагай «Заветы Ильича» колхозой партийна организацна секретарь Сада Галсановай өөрингөө уялгада харюусалгагүйгөөр хандадаг ба архи уужа ябадаг байһан тухайн хэлэгдэһэн байна.

Торин айкомой майн 27-до болоһон бюрогой засадагч дээрэ Галсанов тухай хэлсэгдэжэ, тэрэндэ выговор сонсохогодо гэжэ Торин ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр Б. Цыжилов манай редакцияда мэдээсэбэ.

МУРЫСӨӨ ҮРГЭДХЭЖЭ, АМЖАЛТАНУУДАА АРБИДХАХА

Республикын транспортна предприятинуудай бүхы коллективүүдтэ түмэрзамайхидай Бүхэсоюзна һайндэрэй урда тэхэи социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрээ.

Паровозно ба вагонно деподо, вамай ба хэлхэ холбоной дистанцинуудта, станцинуудта ба туйлишын складуудта хаа хаанагай социалистическэ мүрысөөнэй дүдлэн сорихолон бадарна. Энэ хадаа 1949 ондо транспортнигуудай урда сабндажа байһан эхэнүүд зорилгонуудыг амалдэхэ хангаха байһаа багуу.

Өбэйд хоорондоо мүрысөөнэй түрүг зэргэдэ локомотивуудай алдарт жолоочид ябана. Хүндэ ашаатай поездуудыг түргэнөөр абуулха, локомотивуудайнгаа хойноһоо ленинска ёһоор харууналха гэжэ зэргын Советскэ Союзай түрү машинистуудай дүй дүршэлы хэрэглэн, Улан-Удын депогой паровознигууд үйлдэбэрингөө даалгабаринуудай дүргэлтэ эрид дээшлүүлнэ. Мүн түрүшэ ба мүнэн зөөри эхээр арибихша абадаһы туйлажа шадда.

Депогой эрхим машинистуудай эгэн нүхэр Осташковай толгойлдог комсомольско-залуушуулай паровозуудай колонно үнгэргэһэ һара соо хүндэ ашаатай поездуудыг шэрлэлгээр түсбөө 15 мянган тонноор үлүүлэн дүргэһэн ба 100 тонно үлүгтэй туйлшэ арибихан байна. Мүн техническэ скоростин паровозуудай эрьелгын талаар даалгабары үлүүлэн дүргэжэ. Ахалагша машинист нүхэр Богинскийн ашаанай паровозуудай колонно үлүгтэй үедэ хүндэ ашаатай 131 поездуудыг жолоодожо, паровоз үлүгтэ 24 дахин арибихан ба 34 мянган тонно ашаа нормоһоо үлүг шэрлэһэн байна.

БМАСССР-эй Верховно Советэй депутат нүхэр Соседенкин толгойлдог пассажирска паровозуудай колонно һара бүридэ үйлдэбэрингөө даалгабаринуудыг үлүүлэн дүргэжэ. Ахалагша машинистууд нүхэд Шестаков, Малев, Асеев, Вощенко, Кольм, Шувальин гэгшэдтэй паровозууд ходоодоо түрүшүүлэй зэргэдэ ябадаг болонхой.

Тус депогой заһабарилгын цехын хүдэлмэришэд паровознигуудһаа гэгдэнгэй. Мастер нүхэр Горлачевой толгойлдог подьёмно заһабарини цех үйлдэбэрин бүтээсэ дунда зэргэдэ 140 гаран процентээр дээшлүүлжэ, хэдэн һара соо мүрысөөндэ түрүу һуури ээзэжэ ябана. Цехын стахановцууд слесарьнууд нүхэд Сапожников, Колдунов, гаришурщик нүхэр Пройдаков ба бусад үдэр бүри хоёрно доомо бэшэ нормо дүргэнэ. Тингээд вагонно депогой коллектив Зүүн-Сибирин гүмэрзамайхидай дунда 3 һара соо нэгдэхэ һуури эзэлжэ, харгы замай Управлениин дамжуулгын Улаан тугые бүхөө бариха ябана.

Вагонно депогой гол цехүүдэй нэгэн болохо техническэ харалгын пункт 417 поездуудыг түргэнөөр ябууланһангаа ашаар, поездуудай зогсолгыг аргаад шахуу процентээр доошолуулан байха юм.

Вагонно депогой эрхим түмэрш дархашууд Авдеев, Вислов ба бусад бүтээсэ эхэтэйгээр ажаллана. Энэ баримта хадаа эрхим шацартай продукци гаргалгаараа тус коллективтэй абаһан уялганууд дүргэжэ талаар барагдшагүй ехэ ресурстар байһаннишэ элээр гэршэлэн харуула.

Манай Улан-Удын узелай түрүшүүлэй зэргэдэ замай 13-дахи дистанци коллектив оролоһон. Дистанцин хүтэлбэрилэгшэд ба партийна организацна энээнэй урда тэхэ хэдэн жэлдэ гэгдэжэ ябадаг байгаа һаа, мүнөө социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлжэ, абаһан уялганууд дүргэжэ услови байтуулагда гол анхаралаа хандуула. Тэрэнэй ашаар замайнгаа дутагдалыг усаджаха, тэрэнэйгээ 80 шахуу процентые тон һайн шанартайгаар

«БУРЯТ-МОНГОЛЫН ҮНЭН»

2. 1949 оной юниин 21.

300 хониньоо 400 хурьга абаба

Ярууны аймагай «Улаан Туяа» колхоз хонинойнгоо тоо толгой олошоруулан, тэрэнэй үүлгэрнөөн хайжаруулаха талаар горьтойхон хүдэлмэри ябуулна. Унгаргэишэ жэлдэ энэхэй хонинодо 2000 хони искуст-венна аргаар орондо оруулсан байна. Энэ хүдэлмэридэнь зоотех-нигүүд нүхэд Гончиков, Лигимытова, Балданова гэгшэд халуун туна-ламжа үзүүлэн юм.

Энэ фермын хонид мүнөө олоороо түрээж эхилээ. Түрүүшын дүрбэн хониг соо 300 хониндоо 400 хурьга абаба. Хурьгадэйн амидын шэг-нүүр 3,6—4,5 килограмм болоно. Һайн шанартай нооһотой.

Фермын эрхим хониндо Я. Зугумова, Ц. Самбуева гэгшэд 40—40 хониддоо 80—80 хурьгадые абаба. Тийхэдэ Д. Цыренова ба Р. Очи-рова 36—36 хониддоо 72—72 хурьга абаа.

Тэнжээлэй культурануудые тарина

Колхозно ба совхозно нинтын ашаг шэмэтэ малажалые хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсбэ тухай тогтоолой гаранһаа хойшо Сэлэнгын малшад социалистическэ мүрысөө бүри үргэ-нөөр дэлгэрүүлжэ, малайнгаа тоо толгойе олошоруулан, тэрэнэй ашаг шэмэе дээшлүүлжэ талаар шэнэ үлгануудые абанан байна. Мүнөө тэдэнэр эдэ үлгануудаа амжалта-гайгаар бэлдүүлжэ байна.

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз-ной племфермын хаалишад 1949 оной 4 нарын туршада наамхай үнээн бүриһөө дунда зэргээр 500—600 литр үе хаага. Мүн түл абал-гыс жэшээтэ хайнаар үнгэргөө. Гэхэтэй хамта, малдаа шэмэ эхэтэй тэжээл бэлдэхэ талаар горьтой-хон хүдэлмэри хэнэ. Мүнөө тус фер-

мынхид 20 гектарта зеленко тари-ба. Һаяын үдэрнүүдтэ корне-плод, турнепс гэхэ мэтын тэжээлэй культурануудые тариха эхилжэнь.

Энэ фермын малшадтай мүрысээн ажалладаг Тельманэй нэрэмжэтэ колхозной малшад мүн лэ Һайн ам-жалтануудые туйлана. Хаалишад Д. Нимаева, Б. Аюшеева гэгшэд энэ оной 4 нарын туршада үнээн бүри-һөө 736 литр үе хаагад байна.

Иймэнүүд амжалтануудые туйла-нан хаалишад тус аймагай колхоз-зуудта нилээд олон. Тэдэнэр парти, правительствын ба нүхэр Сталиной саг үргэлжын анхарал оролдогодо өөһэдэнь үнээн сэхэ ба оролдос-той ажаллаар харюусана.

Р. Балданов.

Түрүү хонишод

Нүхэр Цыренова хониной фермэдэ хүдэлмэрилжэ эхилээр 6 жэл боло-бо. Энэ үе соо хони үсхэбэрилжэ талаар нилээд эхэ дүй дүршэлтэй болоо.

Энэ хонишон жэл бүхэндэ хони үсхэбэрилжэ түрэнэй түсбэе үлүүлэн дүүргэдэг. Тийгээжэ гансагыс өөр-нөө Сталиной нэрэмжэтэ колхоз соо бэшэ, мүн Кударын аймагай бүхэ колхозуудай дунда хүндэтэй ба солотой болохой юм.

Нүхэр Цыренова энэ жэлдэ хони-дой үбнжээлгыс нэгшэе толгойн оролдоггүйгээр үнгэргөө. Мүнөө 90

хониньоо 110 хурьга абаад, түлүү-дынь тобир тарганаар түлжүүлжэ байна. Мүн хонин бүхэнһөө дунда зэргээр 2,4—2,50 килограмм нооһо хайшалжа абаба.

Рыгжит Цыреновагай хамта хүд-лэмэрилжэ хонишод нүхэд Цыде-пова, Раднаева, Бадматарова гэг-шэд мүн лэ хайнаар ажаллана. Нүхэр Бадматарова 100 хониньоо 120 хурьга абаа. Хонин бүриһөө 1,8—2 килограмм нооһо хайшалаа.

Б. Ширеторов. Манай корреспондент.

1951 ондо 4300 хонитой болохобди

Манай колхоз мүнөө байгаа 2296 толгой хонидо 1951 он болотор 4300 толгой хүргэхэ зорилго урдаа таби-най. Энэ харюусалтай ба хүндэтэй зорилгоёо амжалтагайгаар бэлдүүл-хэмэй лэбтай. Юундэб гэхэдэ, ма-най хониншод парти ба правитель-ствын түхэтэ тогтоолдо харюу бол-гон абанан үлгануудаа дүүргэхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ, бага бэшэ амжалтануудые туйлана.

Мүнөө 1200 хониднай түрөөд, түлүүдэнь тобир тарганаар түл-жүүлгэжэ байна. Намар болотор тшөө 200 гаран хониднай түрээж юм. Мүн хэдэн зуугаад хонидоо хэнээдүүлжэбди.

Өөһэд хоорондын социалистичес-кэ мүрысөөндэ хонишод Дугаржап Сангажанов шалгаржа ябана. Энэ нүхэр 250 хониддоо 270 хурьга абаа. 1950 оной январин 1 болотор

тшөө 100 гаран хонидын түрээж юм. Хонишон Д. Балданжапов хар-ууналжа байһан хонидоо бул-тыннь түрүүлээд, гарзада оруулаа-гүй.

Нарин ба шэрүүтэр нооһотой хониды үсхэбэрилжэ ябадада гурбан жэлэй түсбэ соо онсо анха-рал хандуулагдана. Энэ зорилгыс бэлдүүлхын тула һайн үлгэртэй ху-сануудые худалдан абажа, 1951 он болотор нарин ба шэрүүтэр нооһо-той хониной гүүртэтэй болохобди.

Мүнөө 300 толгой хонидой байха таарамжатай зохид типовой база шэнээр барябди. Мүн хонидой хуушан байрануудые нөлбөн за-набарилжа эхилээбди.

Б. Гомбоев, Хэжэнгын аймагай Ворошило-вай нэрэмжэтэ колхозой тү-рүүлгэшэ.

Бурят-монгол Арад Зоние, Үзэг Бэшэгтэ Хургаха Хэрэгые Хэн Хойшонь Татанаб

Бурят-монгол хэлэн дээрэ ород алфавитаар бэшжэ эхилээр ар-бан жэл болобди. Энэ хадаа ухаараа социалистическэ, фео-доорой национальһа манай куль-турыс эрид түргэнөөр урагшан дүжөөлгэдэ айхатбар эхэ аша гүбтай хэмжээ-ябуула, түхэтэ дубилатлын хэрэг байһанинһэ энэ үе соо эли тодоор харагдаба.

Ород хэлэн дээрэ зохёогдоһон үзэг бэшэгтэ республикын бүхэ ажалшад баяртай дуралгайгаар, үндэтэй хайнаар угтажа абаһа-ниннь мэдээжэ. Энэньшэ ойлгосот-той. Юуб гэхэдэ, ород алфавидта ороод байхадаа, ямаршэе орёо олоншэ үгыс хазагайруулангүй зү-бөөр, арад зоний хэлэдэг ёшоорн бэшэг аргатай болоһон байнабди.

Ород үзэгүүд бурят-монгол арад зоний зүрхэндэнь дүтэ, нодэндэнь танил, уншахадань бэлэн зохид байна бшуу.

Зүгөөр үзэг бэшэг огто мэдэхэ-гүй хүнүүдтэ ород алфавит заажа гүжэ, энэньшэ арад зоний дунда түргэнөөр дэлгэрүүлжэ шухала бай-һаниннь мэдээжэ. Ород алфавит дээрэ зохёогдоһон үзэг бэшэгтэ ажалшад хайнаар мэдэхэ, гүнзэг-нөөр ойлгохо, торонгүйгөөр ун-шажашье, тодо зүбөөр бэшжэшэе шаддаг болоо хаань эхэ һайн байна бшуу. Тийгээбдэ, ажалшад өөһэдэнь эрдэм хургуулине улам зүри үргэжэхэ, культуран хэмжээе эрид түргэнөөр дээшлүүлжэ бай-

Тиймэһээ, ород алфавит дээрэ зохёогдоһон бурят-монгол үзэг бэ-шэгтэ арад зоние хургаха хэм-

Малшан бүхэн сабшалан үтэгжүүлнэ

Хэжэнгын аймагай Кировэй нэр-эмжэтэ колхозой гашүүд гурбан жэлэй түсбэй дүүргэлтэдэ өөһэдэ-н гөө хубитые оруулхын түлөө эршэм-тэйгээр тэмсэнэ.

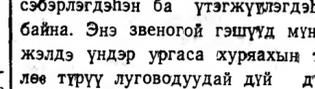
Колхозой эрхим түрүү хаалишад Ц. Цыренова 14 үнээнһээ 15 тугал, Д. Жамбалдоржиева 12 үнээнһээ 13 тугал абаха уялга абанхай. Тэдэр-нүүр мүнөө 10—10 үнээ түрүүлээд, түлүүдэньшэ тобир тарганаар түл-жүүлжэ байна.

Мүн эндэхэй малшад фермэ ба гүүртэ шадарай учартогуудтай бо-лоо. Тэндэ 2 гектарта зеленко тари-ба. Малшан бүхэн 1—1 гек-тар сабшалангай газар бэе дээрэ даажа абаад, үтэгжүүлжэ эхилбэ.

Гадна тус колхоздо 4 хүн-һээ бүридэһэн луговодческо звено эмхидхэгдэнжэй. Энэ звеное Балдан Жамсаранов хүтэлбэрилдэг юм.

Тус звеногойхид 13 километр газарта канава татажа, 550 гектар сабшалангай газарые уһалаа. Тий-хэдэ, сабшалангай газар хайнаар сээрлэгдэн ба үтэгжүүлгэдэнь байна. Энэ звеногой гашүүд мүнөө жэлдэ үндэр ургаса хуряахын тү-лөө түрүү луговодуудай дүй дүр-шэлые шудална.

Ц. Цыренов, Д. Доржиев.

ЗУРАГ ДЭРЭ: Халааж соогоо 2—3 воржо дуургагэр Гашейн МТС-ей эрхим токарь Фетис Казаиников.

М. Мининский фото.

„Бидэнэр—советскэ хүнүүдбди“

Борис Полевойн бэшэһэн расска-зууд «Бидэнэр — советскэ хүнүүд-бди» гэжэ нэрэтэй ном боложо хэблэгдэбэ. Тэрэ номой түлөө Борис Полевой 1949 ондо Сталинска шан-гай лауреадай хүндэтэ нэрээр-гэдэ хүртэһэн байна. Дайнай бо-лоһон жэлнүүдтэ Б. Полевой бол-бол «Правда» газетын сэрэгэй кор-респондентээр хэдэ хэдэн фронт-нууд дээгүүр ябажа, угаа олон хү-нүүдээр уулзаһан байгаа. Тиймэ хадаа манай Эхэ оройной түлөө дайнда жэшээлэшгүй баатаршалга ба эрлэхэг хатуу зориг гарһан советскэ патриотууд тухай мүнөө энэ ном соогоо хөөржэ үгэнэ.

Полевойн ном соо бэшэгдэһэн геройнууд хадаа солдадууд, офи-церүүд, худэлмэришэд, колхозни-гууд, интеллигентнэр мүн болоно. Эдэ хүнүүдтэй автор өрөө уулза-һан гү, али мүн тэдэний баатаршал-ганууд тухай нүхэдэйнь хөөрхөы дуулаһан байна. Түрэл социалисти-ческэ оролдоо айхатбар дуратай байһан, большевистскэ партидаа, советскэ партидаа үнэн сэхээр яба-һан ушр хадаа советскэ простой хүнүүдэ шэн баатаршалгада зо-ригжуулдаг, тон хүнэр хүндэ дайнай эрхэ байдал соо илалта туйлахадань туйлахад байгаа.

Расказ бүхэниинь болото советскэ ажабайдалһаа абтажа, үнэхөөрөө болоһон юмэ тухай шэрүүн хатуу аад, үнэнгэ зүбөөр бэшэгдэһэн тоо-соон мүн. Расказуудын уран хур-са хэлээр бэшэгдэнжэй. Эдэ рас-казууд хамталагдажа гараад бай-хадаа, Ленин—Сталиной илагдша-гүй партиар толгойлогдоһон со-ветскэ арадтай хайшан гэжэ фа-шистска германые үй бута сохи-һые харуулна. Энэ номой герой-нуудай образууд уни удаан саг соо мартагдахагүй байна. Мол-даванска виноградна Юрко Та-ракуль ба Минскийн токарь Михаил Начинкин гэгшэд Ста-линградтахи юрын нэгэ гэрые дабагдашагүй хэрэм болгоод, хэдэн үдэрэй турша соо («Редут Тараку-лин») бүхэли батальон немецүүдэй довтолгыс хаатуулаа һэн. Кол-хозница Ульяна Белогруд ба тэрэнэй басаган Марийка гэгшэд дайсагта хүрээлэгдэһэн танкист-нуудай партизан боложо ошохо-доо дамжуулан үгэһэн танкова полжын түгыс гитлеровскэ дошхон хатуу хөөлгөтө худалгын оршон байдалда жэл хахадань үлгү хада-галһан байгаа («Полжын тут»). Ху-һан гэжэ поэтическэ дайхан нэрээр нэршэһэн баатар зоригто басаган хадаа дайсан тухай мэдэһэнүдые бэлдэжэ олоод, советскэ командо-ванида үгэдэг байба («Бидэнэр — советскэ хүнүүдбди»).

«Правдын номер» гэжэ расказ большевистскэ үгын зүгүүхэ хүсэн тухай хэлэнэ. Тэндэ партизан-подпольник Николай Сомов ба тэр-энэй бишыхан хубун, партизанска тагнуулшан Юра гэгшэдэй авторта өөртэнь хөөржэ үгэһэн түхэ домог

тухай бэшэгдэһэн байна. Москва-да немецүүдэй дүтхэнэ ерээжэ, советскэ орондо тон хүндэ хушэр үдэрнүүд тохёолдоод байха сагта, советскэ столица зээлэгдэе гэжэ фашистнуудай радиогоор хуурмаг зар тараагаад байхадань, дайсанай эзэмлэһэн газарта үлэһэн колхоз-нигуудта «Правдын» нэгэ номер олодоһон байна. Энэ номерто нүхэр Сталиной 1941 оной ноябрийн 7-до Улаан талмай дээрэ хэлэһэн үгэнь толлогдоһон байба. Газетэ бол-бол хүн зоний зориг бадаруулжа, тэрэниие нэгэ отрядһаа нүгөө от-рядтаа дамжуулан абалсажа унша-һан байна. Һүүлээрнэ энэниие дуулаһажа аяар холын тосхонууд-һаа хүнүүд зориута ерлэһэн байха юм. Тэдэнэр нүхэр Сталиной хэ-лэһэн үгыс бэшжэ абаад, тэрэниие бооголшоологдоһон болобошье, эзэмдэгшэдтэ дарагдаагүй ород патриотуудай дунда дэлгэрүүлһэн байгаа. Сталинска үгэнүүд хүн зо-ной ухаан зүрхэндэ шэнгэһэн, дай-санһаа үһөөгөө абаха гэгшэн арадтай отрядууд улам бүри олошорһон байна.

«Тосхонуудаар энэ газетэ тухай үлгэр онгохо хэлсэжэ эхилээ гэ-бэл: «немецүүдэй тэрэ газетыс гал-да хаяхадань шатаагүй, тэрэниие хугагаар отолхо гэхэлэнь отолог-доогүй. Тийхэдэнь тэдэнэр сухал-дажа, тэрэнэ монсогойһон бээ-рээ үхэр буугай гилээ соо хээд буудажариха. Тээд газетэнь орой-доошье хосороогүй, харин миллион хэлэг болоһон юм» — гэжэ Сомов хөөржэнь.

Советскэ хүнүүд хадаа буржуаз-на обшкэтын хүнүүдые морально-политическэ талаараа хээээдэшье булиха байһыне «Пан Тохан ба пан Телеев» болон «Нэгэ нотатай хүн» гэжэ расказууд соо хурса хайнаар харуулагдана. Советскэ патриотууд болбол хүндэ хушэр эрхэ байдалда зэбүүн муухай дай-сагта эсэргүүсэһэн тэмсэлээ үргэл-жэлүүлжэ, тэрэниие илаһан байна.

Дайсанай газар дээрэ буудалдан унагаагдаһан хооло ниддэлэг советскэ бомбардировщигой штурман Андрей Пантохин ба Грозный горо-дой худэлмэришэн-нефтяник Фед-дор Пантелеев гэгшэд хошулан ондо-ондоо замаар ябажа байтараа Польшын бишыхан городто хүрээл-эн байба. Эдэ хоёр—советскэ юрын хүнүүд тус городто буугаад зоний дунда дайсанһаа сүлөөлгэдэхэ эти-гэдэ найдабары түрүүлжэ, тэдэниие дайсаанда эсэргүүсэн тэмсэхээр бодхоожо шаданан байха юм.

Пантохин Пантелеев хоёр не-мецкэ концентрационно лагерета восттани эмхидхэжэ, тэндэ хаалта-тай байһан хүнүүдые бултын сү-лөөлжэ, тэдэнтэйгээ хамта парти-зан болоод ой тайга худар ошо-нод. Эдэ хоёр советскэ сэрэгшэд өөрынгөө олонациональһа партизан-ска отрядыс толгойлодо, жэлһээ үлгү саг соо немецүүдтэ эсэргүүсэн тэмсэһэнэйнгээ һүүлдэ Советскэ Армингаа зэргэдэ бусажа ерлэһэн байгаа.

«Бидэнэр — советскэ хүнүүдбди» гэжэ Борис Полевойн бэшэһэн номой геройнууд омог доруунаар хэ-лэсэд. Тэдэнэр социалистическэ Эсэгэ орондоо, большевистскэ партидаа, нүхэр Сталинда инай дуратай, ямаршэе үхэл гэмтэлһээ айнгүйгээр Эхэ оройнойнгоо түлөө тэмсэхээр хээээдэшье бэлэн бай-һан. Тэдэнэр дайсаанда зэбүсүнгэ ба тэрэниие даракабди гэжэ сохом этгээдэг байһан хадаа барандаа нэгэн ханалтай байха юм.

Эдэ эрлэхэг хатуу зоригто хү-нүүдэй образууд уни удаан сагта мартагдахагүй. Тэрэ ном уншаһан хүн болбол алдарта советскэ патриотуудай дайшалхы хэрэгүүд тухай бүхэ арад зондоо үнэн сэхээр хөөржэ үгэһэнэйнь түлөө тэрэ ном зохёогшо Б. Полейдоо баяс-халан хүргэхэнь лабтай.

П. Юриков.

«Нэгэ нотатай хүн» гэжэ расказай геройнууд мүн лэ тимэрхүү замаар ябажа гарана. Тэдэнь хэд бэ гэхэдэ: Калининска утаһа ээрэлжын фабрикин мастерай туна-лашта Константин Горелкин («Го-релко» гэжэ партизанска полжын командир), тэрэнэй нүхэд ба сорат-нигууд — донецкэ шахтер Василь Коштыо, Рязань городской электро-монтер Семён Агафонов ба Мос-ковско багша Владимир Ткаченко гэгшэд мүн. Тэдэнэр хадаа плендэ абтаһан сэрэгэйхидэй эшелондой тэрэбэжэ, Балкан, Чехословаки, Польшо гэхэ мэтэ оронуудаар хор-годожо ябахадань, Эхэ орондоо бу-сажа ерэхэ гэжэ зорино. Тээд со-ветскэ хүнүүд болбол өөһэдэньшэ зам дээрэ тохёолдоһон ороноудта бооголшоологдоһон арадуудай тэм-сэлыс хаража ябахадань, һанаа амарханаар үнгэржэ шаддаггүй байгаа. Тэдэнэр восттани хэээ от-рядуудые эмхидхэнэ, Албанида Югославида, Словакида партиза-нууд болоод ябана, Словакка пар-тизанска отряд бии болгоод, Сло-вакида восттани хэээ ябадалда сэхэ хабаадалсана.

«Сапёр Николай Харитонов» гэгшэн расказ болбол дайнай хүү-лээрхи амгалан сагай байдалда зор-иулагданхай. Тус расказай ге-рой дайнай үедэ сапёр болоод яба-хадаа, тоң үнэтэйгээр сэгнэжэ ябаһан вумэнүүдэ тэһэлнэ. Тий-гээд дайнай дүүрэһэн хойно амга-лан сагай ажадаа дахад бусажа ербэ. Харитонов болбол үргэн эхэ Даугаба мурэн дээрэ, Кегунска гидроэлектростанциин барилга дээр бригадир болоод угаа хайнаар ажаллаба. Тэрэнэй ябадалда дан-ше гайхалтай юумшысэ үгы. Со-циалистическэ Эсэгэ оройнойнгоо эрхэ сүлөө ба бээ даанхай байл-гыс гартаа буу эзбэсг бариха ар-шалаад, мүнөө манай агууехэ Эхэ оройной барилганууд дээрэ хаа хаа-нхгүй ажаллажа байһан олохон фронтовигуудай хуби заяаниннь мүн лэ нимэ байна бшуу.

«Бидэнэр — советскэ хүнүүдбди» гэжэ Борис Полевойн бэшэһэн номой геройнууд омог доруунаар хэ-лэсэд. Тэдэнэр социалистическэ Эсэгэ орондоо, большевистскэ партидаа, нүхэр Сталинда инай дуратай, ямаршэе үхэл гэмтэлһээ айнгүйгээр Эхэ оройнойнгоо түлөө тэмсэхээр хээээдэшье бэлэн бай-һан. Тэдэнэр дайсаанда зэбүсүнгэ ба тэрэниие даракабди гэжэ сохом этгээдэг байһан хадаа барандаа нэгэн ханалтай байха юм.

Эдэ эрлэхэг хатуу зоригто хү-нүүдэй образууд уни удаан сагта мартагдахагүй. Тэрэ ном уншаһан хүн болбол алдарта советскэ патриотуудай дайшалхы хэрэгүүд тухай бүхэ арад зондоо үнэн сэхээр хөөржэ үгэһэнэйнь түлөө тэрэ ном зохёогшо Б. Полейдоо баяс-халан хүргэхэнь лабтай.

П. Юриков.

«Интернационал», «Шэнэ ажал», «Улаан Одон» колхозуудта байһан нимэрхүү

ВКП(б)-гэй Хорин аймак тус асуудалыс өөрынгөө бюрогой засе-дан дээрэ зүбшэн хэлсээд, энэ худэлмэрине эрид хайжаруульһыне аймагай арадтай гэгээрэлэй таһаг-та даалгабашье һаань, үрэ гараа-гүй. Гэгээрэлэй таһагыс даагша нүхэр Раймаков энээн тушаа ямаршэе хэмжээ абадаггүйн гай-халтай.

Иймэ баримтануудыс саашадань үргэлжэлүүлһэнэй хэрэггүй. Респу-блика дотор арад зоние үзэг бэ-шэгтэ хургаха ябадалай хангалта-гүй байһанинһэ элитэ.

Тээд, энэ худэлмэрине республи-ка дотор хаа-хаанагүй эрид хайжа-руулжа, үзэг бэшэг мэдэхэгүй яба-далыс энэ оной декабрийн 1 боло-тор заабол усадха тухай Мин-прос яахадаа анхаралаа табинагүй гээшэб?

БМАССР-эй Минпрос арад зоний дунда эрдэм гэгээрэлэй худэлмэри үргэнөөр дэлгэрүүлжэ арга болом-жонуудаар эхэ олон. Аймагай ара-дай гэгээрэлэй таһаг бүхэндэ энэ худэлмэрине ябуула тусхайта го-дүмэлмэришэн томилогдонхой. Го-родуудташье, хүдөө ногагуудташье хэдэн олон хургуулинууд худэлмэ-рилжэ байдаг. Тэндэхэй багшанарыс энэ худэлмэридэ элсүүлжэ шадлаа һаа, ямар эхэ хүсэн байна гээшэб! Арад зоние үзэг бэшэгтэ хургаха тушаа һайн амжалтануудыс туйла-нан культурмеедыс урмашуул-хын тулада гүрэнэй зүгһөө нилээд эхэ мүнгэн зөөри хараалагданхай.

Минпрос эдэ бүхэ арга боломжо-нуудаа ашатай туйтайгаар хэрэг-лэхыс огтошье оролдоногүй.

«Бурят-Монголой үнэн» 1949 оной июнийн 21.

3.

ЗУРАГ ДЭРЭ: Халааж соогоо 2—3 воржо дуургагэр Гашейн МТС-ей эрхим токарь Фетис Казаиников.

М. Мининский фото.

жээнүүдые оройдоошье абанайгүй. Хэдэһэнэ баримталхын тулада хэдэн аймагуудай байдал дээрэһээ зарим жэшээнүүдыс харуулаа.

1947 оной эсэстэ Сэлэнгын аймаг дотор үзэг бэшэг огто мэдэхэгүй ба бага мэдэхэ 1000 гаран хүн тоологдодог байһан аад, мүнөө үе-дэ энэ тоогой эхээр үсөөһэннишье мэдэгдэнжэй гэжэ манай корреспондент Л. Ричично мэдээсэнь.

Үзэг бэшэг огто мэдэхэгүй 400 гар-хан хүн мүнөөшье хургагдангүй байһаар. Загастайн сомоной Воро-шиловэй нэрэмжэтэ колхоздо үзэг бэшэг мэдэхэгүй 50 гаран хүн тоо-логдоно. Тээд тэдэниие үзэг бэшэг-тэ хургаха ябадал анханашыс хойшо эмхидхэгдэжэй байха юм. Иймэрхүү баримтанууд Сэлэнгын аймагай бусадыс колхозуудта бии.

Торин аймагта энэ худэлмэриин байһал хангалтагүйгээр ябуулагда-жа байһанинһэ манай редакцида эльгэһэн Д. Бунаевай бэшэг дээр-рээһэе харагдана. Карл Марксын нэрэмжэтэ гансахан колхоздо үзэг бэшэг мэдэхэгүй 40 гаран хүн тоо-логдоно. Тэдэнэй олонхын алфа-видыс мэдэхэгүй зангаараа байха юм.

Мүн Хорин аймагай олохон колхозуудта арад зоние үзэг бэ-шэгтэ хургаха ябадалыс эхэ хан-галтай байһан тухайн манай селькорнууд мэдээсэнь. Жэшэнь, Калининэй нэрэмжэтэ колхоздо үзэг бэшэг мэдэхэгүй хүн олон бай-башыс хаань, мүнөө тэдэниие хургаһагүй. Энэ колхозой ма-лажалай фермэнүүд ба гүүр-тэнүүдтэ ажаллажа байһан колхознигууд үзэг бэшэгтэ хурга-х тухай дуулашбегүй байха юм.

жээнүүдыс оройдоошье абанайгүй. Хэдэһэнэ баримталхын тулада хэдэн аймагуудай байдал дээрэһээ зарим жэшээнүүдыс харуулаа.

1947 оной эсэстэ Сэлэнгын аймаг дотор үзэг бэшэг огто мэдэхэгүй ба бага мэдэхэ 1000 гаран хүн тоологдодог байһан аад, мүнөө үе-дэ энэ тоогой эхээр үсөөһэннишье мэдэгдэнжэй гэжэ манай корреспондент Л. Ричично мэдээсэнь.

Үзэг бэшэг огто мэдэхэгүй 400 гар-хан хүн мүнөөшье хургагдангүй байһаар. Загастайн сомоной Воро-шиловэй нэрэмжэтэ колхоздо үзэг бэшэг мэдэхэгүй 50 гаран хүн тоо-логдоно. Тээд тэдэниие үзэг бэшэг-тэ хургаха ябадал анханашыс хойшо эмхидхэгдэжэй байха юм. Иймэрхүү баримтанууд Сэлэнгын аймагай бусадыс колхозуудта бии.

Торин аймагта энэ худэлмэриин байһал хангалтагүйгээр ябуулагда-жа байһанинһэ манай редакцида эльгэһэн Д. Бунаевай бэшэг дээр-рээһэе харагдана. Карл Марксын нэрэмжэтэ гансахан колхоздо үзэг бэшэг мэдэхэгүй 40 гаран хүн тоо-логдоно. Тэдэнэй олонхын алфа-видыс мэдэхэгүй зангаараа байха юм.

Мүн Хорин аймагай олохон колхозуудта арад зоние үзэг бэ-шэгтэ хургаха ябадалыс эхэ хан-галтай байһан тухайн манай селькорнууд мэдээсэнь. Жэшэнь, Калининэй нэрэмжэтэ колхоздо үзэг бэшэг мэдэхэгүй хүн олон бай-башыс хаань, мүнөө тэдэниие хургаһагүй. Энэ колхозой ма-лажалай фермэнүүд ба гүүр-тэнүүдтэ ажаллажа байһан колхознигууд үзэг бэшэгтэ хурга-х тухай дуулашбегүй байха юм.

жээнүүдыс оройдоошье абанайгүй. Хэдэһэнэ баримталхын тулада хэдэн аймагуудай байдал дээрэһээ зарим жэшээнүүдыс харуулаа.

3.

Н. А. РИМСКИЙ-КОРСАКОВ

1908 оной нийнин 21-дэ, ородой агууехэ композитор Николай Андреевич Римский-Корсаков наһа бараһан юм.

Тэрэнэй зохёһон «Снегурочка», «Хаанай бэри», «Псковитянка», «Садко», «Майн һүни», «Рождествогой урда тэжи һүни», «Салтан хаан тухай үлгэр», «Үхсэгүй Кашей» ба бусад оперууд хадаа ородой оперно репертуар гайхамшагта найхан дээжнэ мүн болоно.

Н. А. Римский Корсаков болбол 1844 оной мартын 14-дэ, Тихвин городто түрэнэн юм. Түрэлхидын тэрэни далайн сэрэгэй офицер болгохо гэжэ оролдохон байгаа.

Римский-Корсаков бага наһанһаа хойшо музыкада дура-тай байжа М. И. Гликин гайхамшагта зохёолнуудай нүлөөд ороһон байна. Уланшөгүгэй 17 наһатай Римский-Корсаков далайн сэрэгэй албанһаа арасажа, Балакиревай хүтэлбэри доро музыкальна композициин үндһе һурунууды шуудалжа ороһон ба үнгэргэһэ зуунай 70-аад онуудай үедэ Петербургска консерватории профессор болоо һэн.

Дунд жэл шахуу тус консерватории эрхим һайн профессор байжа, Лядов, Арениский, Гречанинов, Ипполитов-Иванов ба бусад алдарт композиторууды хүмүүжүүлэе.

Римский-Корсаков 15 оперо, 3 симфони, 100 шахуу романсуд ба бусад зохёолнууды бэшэһэн юм. Арадай ажабайдалтай, арадай искусствотай нигта холбоотой байһан ба арад зоной хэрэгтэ үнэн шүтэнгэ байһан Римский-Корсаков 1905 ондо болоһон революцино студентээр таллада оройнойгоо түлөө консерватории профессорско составһаа гаргагдан байжа юм.

Мүнөө советскэ арад Эхэ оройнойго патриот, агууехэ композитор Н. А. Римский-Корсаковай зохёолнуудаар омогорхожо байдаг.

Зол жаргалта советскэ хүүгэд зунайнгаа амаралтые эхилбэ

Вожата байха гэшэ харюусалгатай хэрэг

Би гурбадахи жэлэе пионервожатаар хүдэлмэрилнэб. Вожата байха гэшэ харюусалгатай ба хүндэтэй хэрэг мүн. Пионерүүдэй зунайнгаа амаралтые һонирхолтой һайнаар үнгэргэхэ ябадал вожатын шадабари белигһеэ дулдыдасаха байна.

Пионерүүдэй лагерь хадаа коммунистическэ хүмүүжэлэй гуламта болоно. Лагерьта хамагай түрүүндэ эбдэршгүй эмхи гурим байха ушартай. Хэрбээ эмхи гурим сахижа чадагдагүй һаа, лагериин үдэрнүүдые һайнаар үнгэргэхэнь түбэтгэй болодог байна.

Минии даажа байһан хоёрдохи отрядтай пионерүүд мүнөө «Минии нүхэд» гэжэ А. Гайдарай номые хамтаран уншажа дүргэе Гадна, Пушкин, Лермонтов, Маяковский ба бусадэй шүлгүүдые уран гоёр уншажа һураха хүдэлмэри эмхидхэгдэнэ.

Нарһа модотой ой соо байгаад, үглөөгүүр эртэ физическэ зарядка хэжэ, прогужкада гаража байхада бөөдэ хэмжээлэшгүй ехэ аша тухайтай. Гадна, наранда бөөе шараха ванна һайнаар, медицинскэ се-страгай зааһан ёһоор үнгэргэдэг байнабди.

Хүүгэд лагериин байдалаар сөдхөлөө ехээр хананхай. Эмхитэй гуримтайгаар энэ сезониин үнгэргэхин түлөө бидэнэр, комсомолецууд-хүмүүжүүлгешэд ба вожатанууд оролдохобди.

Рита Хаганская, 13-гэй пионерүүдэй лагери вожата.

Эсэгэ Сталинай үнэтэ анхараллар

Улан-Удын пионерүүдэй байшангай дэргэдэ эмхидхэгдэнэн вожатануудай 6 үдэрэй семинарта байхада, лагериин эхилжэ, улаан тугай үргэгдэхэ үдэрые хүлээн яажуу байгаа. Ушар юуб гэбэл, эдир пионерүүдые хүмүүжүүлэн ударидаха эрхэ түрүүшнхөө олоһон байнаб.

Үнгэргэһэ жэлнүүдтэ өөрөө пионерскэ лагерьта байдаг байгаа. Мүнөө Машино-бүтээлгын техникумда һуража байбашье, пионерүүдэй дунда өөрөө хүдэлмэрилжэ арга болгомо олоһондоо хэмгүй эхэ баяртайб.

Минии даажа байһан нэгэдэхи отрядта хамтадаа 40 пионерүүд бии. Эдэнэрэй сагые зүбөөр, һонирхолтойгоор, аша тухайтайгаар үнгэргэхые оролдохоб. Хээрэ, хангал хайхан сэгсэгтэ талмайда, ой модон соо ошожо, элдэб наадан хэдэг байнабди.

Гадна, хээрэ талада һонирхолтой номуудые ба газетнүүдые уншалаг байнабди. Хүүгэд лагерьта байхада эб эмхитэй байхые холодоо шармайн оролдоно. Зунай амаралтын сагые нимэ һайнаар үнгэргэхэ золтой байһандаа бидэ пионерүүд агууехэ социалистическэ Эхэ оролдоо, хүүгэдэй инаг эсэгэ агууехэ Сталиндаа баярыо хүргэн ябанад.

Мария Касторнова, Гүрэнэй заводтай пионерскэ лагериин вожата.

Би Артек ошохо болооб

Гургуулидаа эрхим һайнаар һуража, 8-дахи класс дүүргэеб. Хабарай экзаменда бүхы предметүүдээрэ «Отлично» гэхэн сэгнэлтгэй гарааб. Экзаменай урдахи харюусалгатай үедэ сагаа зүбөөр хэрэглэжэ, өөрөө бэлдэхынгээ хажуугаар, һурагсалдаа гэгдэхэн зарим нүхэдтөө саг үргэлжин туйлаамжа үзүүлэб. Экзамена тэлэһэй һайнаар үгэхэднэ би баясажа байдаг байбаб.

Һурагсалдаа амжалта туйлажа программангаа материалнуудые һайнаар шуудалжа хэрэгтэ зунай лагерь аймагтар шухала удхашанартай. Би үнгэргэһэ жэлдэше лагерьта байгаа. Лагерьта байха гэшэ гансахан культурна амаралта бэшэ, харин эбтэй коллективтэй дунда байжа, бөөе һурагхын үнэтэ гургуули бололсоно.

Би энэ зунай үедэ пионерүүдэй бүхэсоюзна лагерь — Артектэ ошожо амарха болооб. Иимэ золтойдоо аймагтар баяртайб. Эхэ оройнойгоо энэ ээргэ ехэ эсэгын халуун анхаралда эрхим һайнаар эрдэмдэ һуража харюусахаб.

Игорь Андреев, Улан-Удын түмэр замай №67-дохи дунда гургуулин һурагша.

Городой кубок абахын түлөө

Июнин 15-да «Динамо» стадион дээрэ «Авангард», «Красная звезда» гэжэ комангануудай хоорондо городой кубок абахын түлөө футболно матч болоһон байна.

Матчын эхилжэһэ хойшо авангардынхид довтолго хэжэ, наадааа ходо «Красная звездагай» воротатай дэргэдэ үргэлжэлүүлэе. 10 минута үнгэрөөд байхада «авангард» Семенов тоо нээбэ. «Красная звезда» командынхидэй хэршые хүсэтэйгөөр авангардынхидэй воротата довтолбошые, ямаршые үрэ гарабагүй.

Матчын түрүүшын хахад 1:0 гэхэн тоотойгоор дүүрбэе.

15 минутын амаралтын һүүлээр авангардынхид бүри хүсэтэйгөөр довтолбо. Авангардын футболлист Семенов, Пуртов гэгшэд «Красная звездагай» воротата нэгэ нэгэ бумбэгэ сохижо оруулба.

Энэ үдэрэй матч хадаа мүнөө жэлдэ эмхидхэгдэнэн «Красная звезда» командын наадалгын һула байһые харуулаа. Жэшэнь, центральна довтолгошод Комаров, Семенов хоёр хүрэгжэ ерэнэн бумбэгы хэрэглэжэ шадангүй, һайн һайн секундуудые алдажархана. Тимһэнь залуу «Красная звезда» команда саашадаа нааданай эрхим шанарнуудые оложо абаха ёһотой.

Энэ үдэрэй футболно матч 3:0 гэхэн тоотойгоор авангардынхидай илалтаар дүүрбэе.

Г. Чимитов.

„Авангард“ республикын кубок абаа

Республикын кубок абахын түлөө аймагуудай футболно комангануудай уулзалганууд июнин 11-дэ дүүрбэе. Энэ наадалганда Заиграйн, Кяхтын, Хорин, Хэжэнгын, Кабанскын болон бусад аймагуудай ба ПБЗ-гэй «Локомотив 3» гэжэ мэтэ хамта 20 команда хабаадалсаһан байна.

Эндэ ПБЗ-гэй «Локомотив 3» ба Заиграйн, Кяхтын аймагуудай команганууд һөндондойхид орходоо нилээд бэрхээр наададаг болонооо харуулаа.

Һүүлшын ээлжэндэ «Авангард» ба нүхэр Мендзагай команганууд урдаһаа хаража тулаба. Энэ наадалганда авангардынхид 4:0 гэхэн тоотойгоор илажа, Республикын кубогто хүртэһэн байна.

«Искусство» гэжэ хөбөлгөөр гаргагда һан уранзурааша П. Годуев гэгшын илалт. ТАСС-эй фотохроника.

ХИЛЫН СААНА ЮУН БОЛОНОБ

(ТАСС-эй телеграммануудһаа)

ЭБ НАЙРАМДАЛЫЕ ХАМГААЛГЫН КОНГРЕСС ВЕНГРИДЭ БОЛОБО

Эб найрамдалые хамгаалгада зориулагдан конгресс Венгридэ болоо, Венгерскэ интеллигенциин национальна Комителые, профсоюзнуудай Советные, Венгрии демократическа эхэнэрнүүдэй Союзые, Венгерскэ залушуулай Союзые, ажалша тарышадай ба хүдөө ажахын хүдэлмэришэдэй Союзые, Арадай демократическа армие, сүлөөлэй түлөө тэмсэлшэдэй Союзые түлөөлһэн 500 үлүүтэй делегадууд конгресстэ суглараа.

Саана айлшад, тэрэ тоодо хилын саанаһа ерэнэн түлөөлгшэд конгресстэ байлсаа.

Тус конгресс зарлаха бэлдхэлэй комиссин үмэнһөө Эрне Михайфи үгэ хэлэбэ.

Удаалуулан, Матиас Ракошиин конгресстэй хүндэтэ түрүүлгшэ болгон һунгаа. Дэлхэйн олон ороннуудай культурын ба наукин элитэ ажал-ябуулагшадһаа амаршалгын телеграмманууд конгресстэй нэрэ дээрэ абтаһан байна.

Эб найрамдалай тала баригшад Бүхэдэлхэйн конгресстэй делегат, венгерскэ интеллигенциин национальна Комитедэй гшүүн Геза Лощонци «Венгри эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ» гэхэн элидхэл хэбэ.

ГРЕЧЕСКЭ ДЕМОКРАТИЧЕСКА АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИ ТУСХАЙ ЗАХИРАЛТА ГАРГАА

Граммостохи байлдаанай түрүүшын ойтоты дашарамдуулан, греческэ демократическа армийн главнокомандовани тусхай приказнаар Грецияда ажал-ябуулагшадһаа амаршалгын телеграмманууд конгресстэй нэрэ дээрэ абтаһан байна.

Тобшо мэдээсэлнүүд

Болгарин Арадай Ехэ Суглаанай Президиумэй Указаар промышленностиин ба хүдөө ажахын 250 үлүүтэй түрүүшүүл ажалай алтан, мүнүн ба бронзово орденуудаар шагнагдаа.

«Радиодамжууланууд тухай эбэй хэлсэн» гэгэж Франкогой правительствын түлөөлгшэ ба Франциин гадаадын хэрэгүүдэй министрствын хоорондо баталагдаба.

Бельгийскэ-советскэ хани барисаанай общество хадаа «Үнэн ёһото хүн тухай повесть» гэжэ советскэ фильм харапта Брюссельдэ эмхидхэе. Энэнь амжалттайгаар үнгэрбэ. Бельгийскэ газетнүүд тус фильмые ехээр магтажа бөшэнэ.

Чехословацка тарышадай делегаци Будапешт ербэ. Эдэнэр Венгридэхи гүрэнэй газартарылангай ажахынуудай, машинтракторна станцинуудай, газартаряалангай үйлдбэрин, кооперативнуудай, хүдөө ажахын туршалгын станцинуудай дүй дүршэлые шуудалжа зорилготой.

на командовани тусхай приказнаар Грецияда ажал-ябуулагшадһаа амаршалгын телеграмманууд конгресстэй нэрэ дээрэ абтаһан байна.

Монархо-фашистууд мүнөө Вицидэ дахинаа довтолхын тула бэлдхэжэ байна. Вициин тэмгэ байлдаан Граммостошые болохо элитэ. Гэхэ зуура, эндэ дайсанһа һамна сохихо ехэ арга боломж бидэндэ бии. Граммосоы баялгэ байлдашад өһөдөнгөө уягые дахинаа эрэлхгээр бөдөлүгэ. Вициин түлөө шиндхэхи байлдаанда илахадаманай туйһалһан лаотай.

Греческа арадай сүлөөлгшын туй —Вици ба Граммос мандаха болтогой. Бултадаа буугаа барин, бултадаа илалтын түлөө тэмсэлдэ — гэхэн үгэнүүдээр приказны дүүргэлдэнэ.

АФИНСКА ПРАВИТЕЛЬСТВЫН СЭРЭГҮҮД БОЛГАРСКА ПАТРУЛЬНУУДЫЕ БУУДАНАЙ ТУХАЙ

Июнин 4 ба 5-да Афинска правительствын сэрэгүүд Элатогорай оршондо байһан болгарска патрульнуудые бууданай тухай Болгарини гадаадын хэрэгүүдэй министр Коларов протест мэдүүлэе ООН-эй генеральна секретари Трюеве Ли гэгчлэдэ телеграмма эльгээгэ гэжэ ООҢ-эй секретари мэдээсэнэ.

Франкогой ошондой һүүлээр гүдэн час үнгэрөөд байхада, Барселоний центртэ бомбо тээрээе, мүнэе Юнайтед Пресс агентствы мэдээсэнэ.

Ганноверһеэ АДН агентствын мэдээсэлһэй ёһоор, Германиян социал-демократическа партиин правлениин гшүүн Герберт Кредеман гэгшэ Гитлерэй үедэ гестапын агент байгаа гэжэ тодоролһан документнүүдые Доодо Сау сонин компартиин түрүүлгш Курт Мюллер тунхаглаба.

Харюусалгата редактор Д. Д. ЛУБСАНОВ.

МҮНӨӨ ИНДОНЕЗИДЭ ЮУН БОЛОЖО БАЙНАБ

Японско империалистнуудай илагдаха үедэ Индонезиин арадууд өөлдөһыгөө бөөе даанги байдалтай болоһые сонсохожо, 1945 оной августын 17-до Ява арал дээрэ Индонезийскэ республикын правительстве тогтоһон байна.

Республиканска правительство ба захиргаанай провинциальна органууд залуу республикаа экономическа ба политическэ талаар бэхижүүлхын тулада ехэ хүдэлмэри ябуулһан байгаа. Бөөе даанги байдалтай болоһоноо сонсохожо ба республиканска правительство байгуулые Индонезиин бүхы арадууд халуунаар дэмжэе һэн. Японско империалистнуудай довтолон оролгын үедэ Голландска колонизаторнууд индонезийскэ арадуудые ямаршые үмгэлэггүйгөөр орхижорхон болобошые, Японин илагдаһан ба индонезийскэ республикын тогтоһоной һүүлээр Индонезиин арадуудта эсэргүү дайн сэрэг эхилһэн байна.

Индонезийскэ арад өөрынгөө эрхэ сүлөөлэй түлөө шунайһангаа һүүлшын дуулай хүртээр тэмсэхээр бэлэн байгаа.

Голландска правительство болбол 1946 оной ноябрда Лингожат гэжэ деревнидэ Индонезийскэ республикатай хэлсээ хэхэдэ Индонезийскэ республикы ба Ява, Мадура, Суматра аралнууд дээрэ тэрэнэй засагые мэдэрхэ баатай болоһон байна. Европийскэ сэрэгүүдээр ээмдэгдэнэн эдэ аралнуудай районууд 1949 оной январин 1-һэ оройтонгүй республикын территориятоты ниллэхэ гэжэ хэлсээгээр харалагдан байгаа. Хэлсээний ёһоор Голландска Индини бүхы территория дээрэ Индонезиин Холбоото Штадууд гэжэ нэрэтэй сүлөөтэ демократическа гүрэн байгуулагдаха ёһотой байһан юм.

Энэ хэлсээн 1947 оной мартын 25-да хүсэндөө орожо, голландско-индонезийскэ харилсаан эб найрам-

Манай газетын уншагшад —солдат М. Чимитов, колхозник Доржиев гэгшэдэй «мүнөө бодэ Индонезидэ юун боложо байна?» гэхэн асуудалда харюу олоһон нүхэр П Гершманей статья 'доро толибобди.

далай ёһоор шийдхэгдэхэ аргатай болоһон байгаа. Гэбэшье, хэлсээний эсэлэн баталагдаһанай үглөө үдэрынь Голланди хадаа Индонези руу сэрэгэй хүсүнүүдые эльгээжэ эхилэе һэн.

Голланди болбол Индонезидэ 100 мянга гаран сэрэгтэй, англо-американска империалистнуудһаа гүйсэд дэмжэлтэ ба материална туйлаамжа абадаг байһан дээрһэе 1947 оной июнин 26-да Индонезийскэ республикада хатуу шанга эрилтэ хэһэн байгаа. Тэрэ эрилтые дүүргэбэл республика болбол гадаадын ба дотоодын хэрэгүүдые талаар бөөе даанхай байдалаа алдаха байгаа.

Июнин 20-до, эрилтынгээ болзорой хүсөгүгэй байхада Голландин правительств дайһай ябуулые эхилжэ тухай шийдхэбэри гаргаһан байна.

Японско империалистнуудта эсэргүү дайһай үедэ улам хүндэтэй болоһон Индонезиин коммунистическэ парти болбол национально-сүлөөлгшын хүдэлмөө толгойлжо, колонизаторнуудта эсэргүү нитэ тэмсэл ябуулгын ба национальна гүйсэд бөөе даанги байдалые дайһан абахын тулада олонитын национальна фронт байгуулаха хэрэгтэ Индонезийскэ арадые элсүүлһэн байна.

Дэлхэйн бүхы оронуудай демократическа олонитэй Индонезиин арад зондо эсэргүү дай ябуулашадта туйлай ехээр дураа гутаһан ба энэндэ Нэгэлэмэл Нанануудай Организаци хэмжээ абаха бөөе гэжэ найдаһан байна. Теэд эндэ Советскэ Союз ба арадай демократиин оронууд болбол дарлагдаһан арадай хүсэл эрмэлзэлгые дэмжэхын тулада шууд тэмсэл

ябууһан юм. Тийхэдэ Америкын Холбоото Штадууд ба Англи болбол голландска империалистнууды элитгээр хамгаалжа ороһон байгаа. Тиймһөө «Голландин ба Индонезийскэ республикын сэрэгүүдые Индонезидэ сэрэгэй операциин эхилжэе урда тээ ээлжэе байһан газартань хүртээр дары сухаруулаха» гэхэн советскэ Союзай дурдахал Генеральна ассамблейн сесси дээрэ абтагуй үлэһэн байна.

Энэ үедэ Голландин сэрэгүүд Индонезийскэ республикын Ява аралай гурбанай хоёр хубине, Мадура аралые булгыһы, Суматра аралай горьтойхон хубине эзэлһэн байгаа.

Голландска правительство энэ-гээрээ ханабагүй. Уданшөгүгэй абан уялгаа эблэжэ, Индонезийскэ республикы хүрээлэн хаажэ, тэрэние гадаадын оронуудтай ямаршые харилсаа холбоо байгуулаха аргагүй болгоһон байна. Республикын ээмдэгдэнэн районуудта голландска колониальна засагаархын худал хууригаг һунгалтанууды ябуулжа, тус районууды «бөөе даанхай гүрэнүүд» гэжэ сонсоход, тэндэе марionеточнэ правительствонуудые тогтоожо ороо һэн. 1948 оной августда голландини засагаархид эб хэлсээгэе бүри мүйэн эблэһэн байна.

Коммунистическэ партиаар толгойлуулан ябаһан индонезийскэ арад республикынгаа хуби заяае өөрынгөө гарта абанан байгаа. Арадай хүсэ нигтаруулан жагсааха хэрэгтэ индонезийскэ коммунистическэ партигай хүдэлмэришэнэй хоёр партиин, социалистическэ залуушуулай организациин, профсоюзна нэгэдэлэй ниллэнэн ушар, ехэ туһа тэмсэлые үргэлжэлүүлжэ байна.